
NCGUB: News on Migrants & Refugees-30 November, 2009(English & Burmese)

HEADLINES

NEWS ON MIGRANTS

- Migrant workers: No meddling in Thai politics**
- Rescued Sex Workers Found HIV-positive**
- Court sentences killers of British sailor**
- MediaWATCH: Yacht Captain's Killers Jailed**

NEWS ON REFUGEES

- MYANMAR: Funding shortfall hits Nargis survivors**
- Singers From Burma and India Joined Chin Food Aid Concert In DC**
- FBR REPORT: Widespread Forced Labor and Extortion in Western Burma**
- Chin Refugee Sentenced To 15-year Jail In Malaysia**
- Myanmar humanitarian worker granted refugee status**

ရွှေ့ပြောင်းအလုပ်သမားများသတင်း

အင်ဒိုနီးရှားနိုင်ငံတွင် တစ်နှစ်ကျော် ဖမ်းဆီးခံနေရသော ရခိုင်ရွှေ့ပြောင်းအလုပ်သမား(၄)ဦးမှာ ကျန်းမာရေး အခြေအနေစိုးရိမ်နေရ

မြန်မာပြည်တန်ဆာအချို့ AIDS ရောဂါကြောင့် သေဆုံး

ထိုင်းလမ်းသစ်ရိုက်သတ်သဖြင့် မြန်မာအလုပ်သမားတစ်ဦးသေ၊တစ်ဦးဒဏ်ရာရ

သျှမ်းရွှေ့ပြောင်းအလုပ်သမားများ ထိုင်းနိုင်ငံရေးနှင့်ပတ်သက်ခြင်းမရှိဟု ခေါင်းဆောင်များထုတ်ဖော်

မြန်မာသီချင်းများကို တယ်လီဖုန်းဖြင့်သံအတွက် သုံးရန် နိုင်ငံခြားက ဝယ်ယူ

AIDS ရောဂါဝေဒနာခံနေရသည့် မြန်မာအမျိုးသမီးပြည့်တန်ဆာ(၂)ဦးထပ်မံကွယ်လွန်ပြန်

ရောင်းစားခံ မိန်းခလေးတချို့ တယ်တင်နိုင်ခဲ့

ကမ္ဘာ့အေအိုင်ဒီအက်စ်နေ့ အကြိုဘန်ကောက်တွင်ကျင်းပ...

ယာယီပတ်စပို့ လုပ်ငန်းကြောင့်မဟာချိုင်မှအလုပ်သမားအချို့ အိမ်ပြန်

ဒုက္ခသည်များသတင်း

ကရင်နီဒုက္ခသည်စခန်းမှာ ဝက်တုတ်ကွေးလူနာ နည်းသွားပြီ

အကျဉ်းအကျပ်ကြားမှ ရိုဟင်ဂျာ ဒုက္ခသည်များ

NEWS ON MIGRANTS

Migrant workers: No meddling in Thai politics
Friday, 27 November 2009 14:31 Hseng Khio Fah

In response to widespread reports saying that Burmese migrants may join the anti-government rally in Thailand, Chiangmai based Shan workers organizations said that they have a strict policy not to intervene in their host country's internal affairs because they are only "guest residents".

On Wednesday, Thai officials imposed restrictions along the northern Thai-Burma border due to a report that migrant workers might join the red-shirt demonstrations against Thai Prime Minister Abhisit Vejjajiva during his scheduled (now cancelled) visit to Chiangmai on Saturday to attend the annual Thailand Chamber of Commerce meeting.

The Worker Solidarity Association (WSA) said that the group's stand is non-interference. "We have warned our members to stay neutral and not to get involved with either red or yellow shirts because it is our Thailand's domestic affair," said Sai John, Chairman of the WSA.

Likewise, Migrant Workers Federation (MWF) says one of its policies is not to engage in the political affairs of their host country. Its members have never taken part in any political activities in the past and will remain so in the future as well, according to its chairman Sai Aung Htay.

"We are only people fleeing from the heat of our country to seek sanctuary. We are not associated with any political group. If there are members who do not follow this policy, he/she should withdraw from membership," he said. "As workers, our rights are to only ask for equal treatment from our employers and the government if we are not treated equally and get equal pay."

According to Jeerasak Sukonthachart, Director of Thailand's Department of Employment, if migrants are found among the protestors they would be repatriated to their homeland and their employers will also face trial.

He said that, according to Thai law, migrant workers are not allowed to join political demonstrations because it is illegal.

To this, a Shan elder responded, "Workers are hired employees. They can only do what their employers tell them to. They are not in a position to lead their employers. It is unfair to blame them for what is happening between the red and yellow shirts."

Some Shan workers admit they were given red shirts by their employers for what purpose they were not told.

There are more than 2 million migrant workers in Thailand, at least one-third of whom are Shans, according to one estimate.

http://www.shanland.org/index.php?option=com_content&view=article&id=2832:migrant-workers-no-meddling-in-thai-politics&catid=93:general&Itemid=291

Rescued Sex Workers Found HIV-positive Kaowao, November 28, 2009

Twelve of fifty-eight migrant sex workers rescued from a boat landing along the Burma coast in southern Thailand were found to be HIV-positive. Most are ethnic women from Mon State, Burma, said a social worker Ko Winn Paing based in Ranong,

Thailand.

“They were sold for prostitution from the hands of human traffickers and were left behind after showing HIV symptoms. We later rescued them on November 24 from a boat landing and took them to the hospital.”

According to the social worker of Setana Shin Social Foundation, eight are Lao Shan, an ethnic people from Mon state, and the other four are Mon and Burman. The migrants do not want to go back to their home village and instead want to live on the border where they can receive medical treatment. The community isolates those who have HIV and traditionally look down on sex workers.

Burmese Women are vulnerable to HIV infection

Thousands of Burmese women and children are lured and forced into Thailand every year by human traffickers to work in the sex industry. These numbers are expected to increase due to continued political repression in the coming months and the downturn in the world economy. Burmese women, in particular ethnic women who face language barriers back home and in Thailand, make up the bulk of the domestic workers and are targets for sexual exploitation and violence. Depending on their age, beauty and virginity they are bartered or kidnapped to work in the sex brothels.

“These women contribute significantly back home, but poverty, human rights violations, and political repression committed by the Burmese government forces women to leave their villages to find work abroad in order to support themselves and their family” said a Mon community worker. Not only are they exploited and denied their rights as workers, but they face an onslaught in contracting the AIDS virus and other sexually transmitted diseases.

A recent report by the UN Development Fund on Asian women, *HIV vulnerability of Migrant Women: From Asia to the Arab States*, says a combination of excessive recruitment fees, poor wages, and poverty push migrants into a desperate situation.

The report highlighted the fact that reintegration programmes form the best defense for those suffering from AIDS and in helping the victims. Migrants with HIV who are deported back to Burma "can be devastating for [their] health, well-being and livelihoods of migrants and their families," the report said. The idea of not being able to work abroad forces them into a vicious cycle "puts them at substantial risk of being trafficked" and over and over again.

Ajjay Chibber, the UNDP regional director for Asia, said the migrants, who suffer discrimination from the time they arrive, would become more marginalized once they contracted HIV.

"If they are found to be HIV positive, they risk deportation. Once returned to their home countries, they are unable to find work and face discrimination and social isolation," he said.

According to the report, these countries should work to integrate their laws covering recruitment agencies, while putting in place "urgent reforms" in their labour laws to

recognize domestic help as a formal profession.

Simultaneously, Asian countries should step up HIV awareness and prevention programmes during pre-departure orientation programmes for prospective migrants.

Initiatives should also be undertaken to also promote "safe and informed migration", while embassy staff and those responsible for labour relations should be taught to be more sensitive to the plight of women, especially those who test positive for HIV.

<http://www.kaowao.org/nov28-2009news.php>

Court sentences killers of British sailor

PHUKET CITY: Two Burmese fishermen were sentenced to 25 years in prison for the murder a British yachtsman Malcolm Robertson off the coast of Satun in March, the British newspaper *The Guardian* has reported.

The Foreign Office confirmed that two adult Burmese nationals had been sentenced at Satun Provincial Court on Thursday.

The verdict has not yet been reported in the mainstream Thai-language media.

As both men pleaded guilty to the charges, their sentences were halved, to 25 years and eight months imprisonment each.

As a minor, a 17-year-old boy also convicted of murder in the case will get a much lighter sentence.

He will be held in custody until he reaches the age of 24.

The trio, arrested about a week after the killing, say they were desperate for food and water after being marooned on the tiny island where the Roberson's had decided to anchor their sailboat *Mr Bean*.

<http://www.phuketgazette.net/news/index.asp>

MediaWATCH: Yacht Captain's Killers Jailed Monday, November 30, 2009

bbc.co.uk Three Burmese teenagers have been jailed for up to 25 years for murdering British yachtsman Malcolm Robertson on his yacht Mr Bean off southern Thailand in March. Robertson, 64, was bludgeoned and thrown overboard. The killers, who pleaded guilty in a Satun court, were named as Eksian Warapon, 19, an 18-year-old known as Aow, and a 17-year-old known as Ko. The boy was jailed until he reaches the age of 24.

UKPA Linda Robertson, 59, held on a yacht for 10 hours before escaping her husband's murderers, said she believed the jail terms will give his killers time to

reflect. "I also believe they were victims themselves. I don't think they had any plan. The fact that they didn't kill me, which they could quite easily have done, shows some compassion from them." The Robertsons had sailed to Satun from Phuket, where they made many friends.

<http://phuketwan.com/tourism/mediawatch-yacht-captains-killers-jailed-11848/>

NEWS ON REFUGEES

MYANMAR: Funding shortfall hits Nargis survivors
BANGKOK, 26 November 2009 (IRIN)

A lack of funding is still posing a serious problem for recovery efforts to help the survivors of Cyclone Nargis, the UN says, despite fresh pledges from donors.

At a Post-Nargis and Regional Partnership Conference, held on 25 November in Bangkok, donors pledged more than US\$88 million for an appeal for \$103 million to cover critical recovery needs – part of the earlier Post-Nargis Recovery and Preparedness Plan (**PONREPP**) released in December 2008 by the Tripartite Core Group, comprising the Myanmar government, the Association of Southeast Asian Nations (**ASEAN**) and the UN.

The original appeal called for \$691 million for a three-year recovery plan from 2009 to 2011.

“There was very good support and excellent response from the donors – there was a good acknowledgement of the recognition of the need,” said Bishow Parajuli, the UN Resident Representative and Humanitarian Coordinator in Myanmar.

However, “what must be underlined is that the \$103 million is only for needs identified until July 2010, and moreover this need doesn’t include many other critical elements”, he told IRIN.

Nargis struck Myanmar in May 2008, killing at least 140,000 people and affecting another 2.4 million, mostly in the Ayeyarwady and Yangon divisions. Damage was estimated at more than \$4 billion.

Recovery threatened

Thierry Delbreuve, head of the UN Office for the Coordination of Humanitarian Affairs (OCHA) in Myanmar, said there had been a sharp drop in contributions to recovery activities in the Ayeyarwady Delta.

“Pledges were made this year but very little has trickled down so far,” he told IRIN, adding that there was also a need for funding for general humanitarian assistance outside the delta in areas such as Chin state and the border regions.

Before the 25 November announcement, only \$120 million of the \$691 million had been committed, with \$64 million received, according to the UN.

Parajuli warned that a lack of funding would stop recovery activities.

“It is a big challenge,” he said. “Several NGOs and UN agencies have started cutting down staff because of a lack of funding. If there is no new funding, some of the critical activities could be stopped.”

With money just trickling in for the PONREPP, the TCG decided in October to launch an appeal for the \$103 million to address critical gaps in education, health, livelihoods, shelter, and water, sanitation and hygiene until July 2010.

The money will be used to provide 17,800 new houses, 40 new schools and 16 cyclone shelters, as well as livelihood programmes, water and sanitation facilities, education facilities and health services, ASEAN said.

Delbreuve said support for the restoration of livelihoods was crucial, with indebtedness growing among survivors who had borrowed money to rebuild their homes. However, he said shelter was the most important need identified for now.

“Only 10,000 individual shelters delivered by humanitarian agencies can be considered truly durable with cyclone-resistant features,” Delbreuve told IRIN.

“There is still an overall gap of 178,000 households that require urgent shelter assistance and have been waiting for support from the humanitarian community for over a year,” he said.

<http://irinnews.org/Report.aspx?ReportId=87205>

Singers From Burma and India Joined Chin Food Aid Concert In DC 28 November, 2009

In support of mautam-hit victims in Chin State, famous singers from Burma and India's Mizoram State teamed up in their performances at Chin Food Aid Concert held in Washington DC, USA yesterday.

Well-known Burmese singers Yadana Oo and Mi Mi Win Phe, and Mizo singer Nutei joined Chin artists, Sung Tin Par, Dawt Hlei Hniang, Solomon Menrihai and Salai Tawna in the US capital, entertaining a thousand-odd strong audience.

Coordinator of Chin Food Aid Concerts in USA, Salai Elaisa Vahnie, who gave a rendering presentation on the food crisis, said: "We, the Chin, are a diverse society. Even so, today we have proved that we can work together to achieve the joint goals based on our common interest."

The concert kicked off with an opening prayer by Rev. San No Thuam which was followed by a short speech from Pu Roland Maung on behalf of Chin Community in Washington DC and words of thanks and encouragement from Pu Lal Aung.

The audience clapped their hands, screamed with delight and sang along during the

concert where a music band comprised of five very talented individuals including Salai Tuah Aung, Zen Lian, Tuk Tuk, Kawl Lian Hmung and their white friend drummer made the night livelier and more entertaining.

Reports confirmed that the mautam food crisis, which started in 2007 after the advent of a bamboo-and-rat-related disastrous natural phenomenon into Chin State in late 2006, is getting worse due to 'unusual' weather and swarms of locusts that destroy crops, especially in Southern areas of Chin State.

"Even though we are getting tired after a series of concerts held in the US, we will not stop because this is for our brothers and sisters who are suffering from mautam food crisis," said the Chin artists, who have also performed voluntarily in Asia and Europe since 2008.

As part of global campaign against starvation in Burma's Chin State, a series of 'Chin Food Aid Concerts' has been organised since late 2008 by Chin communities in Thailand, Malaysia, Singapore, Australia, UK, Germany, Denmark, Norway and USA.

The next Chin Food Aid Concert is scheduled to be held in Georgia, Atlanta on 5 December, 2009, which will then be followed by another in Florida in January, 2010.

<http://chinlandguardian.com/news-2009/850-singers-from-burma-and-india-joined-chin-food-aid-concert-in-dc.html>

FBR REPORT: Widespread Forced Labor and Extortion in Western Burma

<http://www.freeburmarangers.org/Reports/2009/20091127.html>

**Chin Refugee Sentenced To 15-year Jail In Malaysia
29 November, 2009**

Malaysian High Court Judge Abdul Alim Abdullah last Wednesday sentenced a Chin refugee to a 15-year imprisonment for killing his three housemates during their sleep in Malaysia.

Sui Hmung Lian, 38, told the Malaysian court that he was made to do the houseworks including cooking, and was taunted and bullied since he started working at an oil palm plantation in Kuala Klawang.

The 38-year-old, of Tlangpi village, Chin State, used a hoe and a machete to kill his three Chin fellows, Zam Hre, 32, Van Kam, 37, and Bu Lian, 22, on 30 May last year while they were asleep around 7pm after drinking bottles of beer.

It has been reportedly claimed that it was nothing else but the 'overdrinking' habit that had led to this kind of unnecessary 'horrendous and tragic' situation among the Chin refugees stranded in Malaysia.

And some has attributed this kind of act to the negative consequences of a 'neglected

and failed' education system in military-ruined Burma where only 1.4% of GDP is spent on health and education.

Sui Hmung Lian's 15-year sentence will run from the day of his arrest on 2 June, 2008.

<http://chinlandguardian.com/news-2009/851-chin-refugee-sentenced-to-15-year-jail-in-malaysia.html>

**Myanmar humanitarian worker granted refugee status
29 November 2009**

A woman who co-ordinated disaster relief work in Myanmar and helped monks flee Government crackdowns there has won refugee status in New Zealand.

The businesswoman from Yangon, who has not been named, took part in large-scale demonstrations and facilitated meetings between foreign activists and the pro-democracy opposition, including its leader Aung San Suu Kyi.

The woman changed money on the black market to help monks during their protests in 2007 and so they could buy and transport food rations for victims of last year's cyclone.

The Refugee Status Appeals Authority says it has no doubt that there is a real risk to the woman's safety if she returns to Myanmar.

The authority also criticised the denial of legal aid for her appeal.

<http://www.radionz.co.nz/news/stories/2009/11/29/1245d49cd3ce>

ရွှေ့ပြောင်းအလုပ်သမားများသတင်း

အင်ဒိုနီးရှားနိုင်ငံတွင် တစ်နှစ်ကျော် ဖမ်းဆီးခံနေရသော ရခိုင်ရွှေ့ပြောင်း အလုပ်သမား (၄)ဦးမှာ ကျန်းမာရေး အခြေအနေစိုးရိမ်နေရ ဖော်ကြီး(ပေါက်တော)

အင်ဒိုနီးရှားနိုင်ငံ၊ ဘတ်တမ်ကျွန်း စက္ကပန် လူဝင်မှုကြီးကြပ်ရေးဌာန အချုပ်ခန်းအတွင်းတွင် တစ်နှစ်ကျော်ကြာ ဖမ်းဆီးခံနေရသော ရခိုင်ရွှေ့ပြောင်း အလုပ်သမား (၄)ဦးမှာ ကျန်းမာရေးအခြေအနေ စိုးရိမ်နေကြောင်း ၎င်းတို့နှင့် နီးစပ်သူတစ်ဦးက ArakanReview သို့ ပြောပြခဲ့သည်။ "ဒေသဆိုင်ရာအာဏာပိုင်တွေက ရခိုင် ရွှေ့ပြောင်းအလုပ်သမား(ဖမ်းဆီးခံထားရတဲ့ ရခိုင်အ လုပ်သမား လေးယောက်)နဲ့ ပတ်သက်လို့ မြန်မာနိုင်ငံသံရုံးကို ပြန်လည်ခေါ်ယူဖို့ အကြောင်း ကြားခဲ့တာကိုလည်း မြန်မာအစိုးရက ပြန်လည်အကြောင်းမပြန်ခဲ့ဘူး"ဟု သူကပြောသည်။

ဖမ်းဆီးခံနေရသော ရခိုင်ရွှေ့ပြောင်း အလုပ်သမားလေးဦးမှာတို့မှာ ကျောက်ဖြူမြို့နယ် ရောက် ချောင်းကျေးရွာမှတစ်ဦး၊ စစ်တွေမြို့နယ်မှ ကိုမောင်သာနု၊ ပေါက်တောမြို့နယ် ငရုချောင်း

ကျေးရွာမှတစ်ဦးနှင့် မညှင်းကိုင်း ကျေးရွာအုပ်စု ရှင်ရွာကျေးရွာမှ ကိုဦးအောင်ဆန်းဖြစ်သည်ဟု သူကပြောပြခဲ့သည်။ အလုပ်သမားလေးဦးတို့မှာ ထိုင်းနိုင်ငံသို့ အလုပ်လုပ်ရန်ရောက်ရှိလာစဉ် ပွဲစားများက ထိုင်းနိုင်ငံပိုင် ငါးဖမ်းလှေတွင် ရောင်းစားခံခဲ့ရပြီး အင်ဒိုနီးရှား အစိုးရက နယ်မြေ ကျူးကျော်မှုနှင့် ငါးဖမ်းလှေအလုပ်သမားများအား ဖမ်းဆီးခဲ့ကြောင်း သိရသည်။

အင်ဒိုနီးရှားနိုင်ငံ ဘတ်တမ်ကျွန်း စက္ကပန် လူမှုဝင်ကြီးကြပ်ရေးအချုပ်စခန်းတွင် (၅)နှစ်မှ (၁၀) နှစ်ထိ ဖမ်းဆီးခံနေရသော မြန်မာနိုင်ငံသား ရွှေ့ပြောင်းအလုပ်သမားများ ရှိနေပြီး ၎င်းအလုပ် သမားများ အချို့မှာ ကျန်းမာရေးဆိုးရွားနေပြီး နှစ်ရှည်လများ ချုပ်နှောင်ခံထားရသော ကြောင့် စိတ်ပိုင်းဆိုင်ရာ ကျန်းမာရေး ချို့ယွင်းနေသူများလည်းရှိသည်ဟု ၎င်းကပြောသည်။

ယခုအခါတွင် ရခိုင်ပြည်အတွင်း စစ်အစိုးရ၏ မတရားညှဉ်းပန်းနှိပ်စက်မှု၊ လယ်ယာမြေများအား အတင်းအဓမ္မ သိမ်းပိုက်မှုတို့ကြောင့် အပြစ်မဲ့ပြည်သူအပေါင်းတို့သည် မိသားစုဘဝ ရပ်တည် နိုင်ရေးအတွက် မိမိတို့နေရာ ဌာနများအား စွန့်ခွာကာ နယ်စပ်ဒေသများကို ဖြတ်ကျော်လျက် တိုင်းတပါးနိုင်ငံများသို့သွားရောက် အလုပ်ရှာလုပ်ကိုင်လျက် ရှိနေကြရာမှ ယခုကဲ့သို့အဖြစ် အပျက်များ ပေါ်ပေါက်လာခြင်းဖြစ်သည်။

<http://arakanreview.22web.net/?p=1660>

မြန်မာပြည်တန်ဆာအချို့ AIDS ရောဂါကြောင့် သေဆုံး **28 November 2009**

ထိုင်းနိုင်ငံ ရနောင်းမြို့နယ် ဖန်းငါးမြို့ အခြေစိုက် စေတနာရှင် လူမှုကာကွယ်စောင့်ရှောက်ရေး အဖွဲ့ကနေ ကယ်တင်ခဲ့တဲ့ အမျိုးသမီး ပြည့်တန်ဆာ ၁၂ဦး ဟာ အိတ်ချ်အိုင်စီ ရောဂါပိုး တွေ့ရှိခဲ့တယ်လို့ ဆိုပါတယ်။ အဲဒီထဲက အမျိုးသမီး ၂ ဦးဟာ အေအိုင်ဒီအက်စ် ရောဂါနဲ့ နိုင်ဝင်ဘာလ ၂၇ ရက်နေ့ မနက်ပိုင်းက ဟပ်ယိုင် ဆေးရုံမှာ ကွယ်လွန်သွားပါပြီ။ ကျန်ရှိနေတဲ့ ဝေဒနာရှင် ၁၀ ဦးကတော့ ဆေးရုံမှာပဲ ဆေးဝါးကုသမှု ခံယူနေရပေမယ့်လို့ မျှော်လင့်ချက်ကတော့ မဲ့နေပြီလို့ သိရပါတယ်။ ဒီအခြေအနေကို စုံစမ်းထားတဲ့ စံလေဘူရီ အခြေစိုက် သတင်းထောက် နိုင်ကွန်းအိန် က တင်ပြထားပါတယ်။

မွန်ပြည်နယ် ရေးမြို့နယ်ကနေ ထိုင်းနိုင်ငံဘက်ကို အလုပ်ရှာရင်း ပြည့်တန်ဆာရုံမှာ ရောင်းစားခြင်း ခံရတဲ့ အမျိုးသမီး ၂ဦး ဟာ နိုဝင်ဘာ ၂၇ ရက်နေ့ နံနက် ၈ နာရီ အချိန်ကျော်ကျော်မှာ ကွယ်လွန်သွားပြီလို့ ကာယကံရှင်နဲ့ နီးစပ်သူတဦးက ပြော ပါတယ်။

လွန်ခဲ့တဲ့ နိုဝင်ဘာလ ၂၄ ရက်နေ့တုန်းက ထိုင်းနိုင်ငံ ရနောင်းမြို့နယ် ဖန်းငါး မြို့ အခြေစိုက် စေတနာရှင် လူမှုကာကွယ် စောင့်ရှောက်ရေး အဖွဲ့ကနေ ကယ်တင်ခဲ့တဲ့ အမျိုးသမီး ပြည့်တန်ဆာ ၅၈ ဦးထဲက အမျိုးသမီး ၁၂ ယောက်ဟာ အိတ်ချ်အိုင်စီ ရောဂါပိုး စစ်ဆေး တွေ့ရှိခဲ့လို့ ဟပ်ယိုင် ဆေးရုံမှာ ဆေးဝါးကုသမှု ခံယူနေစဉ်အတွင်း အခုလို ကွယ်လွန်သွား တာပါ။ ဒီဖြစ်စဉ်ကို ဖန်းငါး ဒေသက စေတနာရှင် လူမှုကာကွယ်စောင့်ရှောက်ရေး အဖွဲ့ဝင် ကိုဝင်းပိုင် ကို ဆက်သွယ် မေးမြန်းတော့ အခုလို ပြောပါတယ်။

"မနက်စောစောတုန်းက ၈ နာရီ ၉ နာရီလောက်မှာ ဦးပဉ္စင်းတပါးနဲ့ စကားပြောရင်းနဲ့ပဲ အသက်ကုန်သွားတာ။ တချို့ လူ တွေကလည်း စကားတောင် မပြောနိုင်ကြဘူး။ ရောဂါဖြစ်တဲ့ မိန်းကလေး ၁၂ ယောက်ထဲမှာ မိန်းကလေး ၂ယောက် သေသွားပြီ။"

အမျိုးသမီး ကူးသန်းရောင်းဝယ်ရေး ဂိုဏ်းဖွဲ့ထားတဲ့ လူကုန်ကူး ပွဲစားတွေကနေတဆင့် အခြား ပွဲစားတွေကို လက်ဆင့် ကမ်းပြီး ပြည့်တန်ဆာရုံမှာ ရောင်းစားတာ ခံခဲ့ရတယ်လို့ ကိုဝင်းပိုင် က ပြောပါတယ်။

"ဒီအဖွဲ့ထဲမှာ ပွဲစားက တယောက်ကနေ တယောက် လက်ထဲ လွှဲလိုက်တာပေါ့လေ။ ရှမ်းပွဲစားကို အပ်ပေးလိုက်တယ်။ ဒီ ရှမ်းပွဲစားကနေ ဒီထဲက တစ်တည်း လှဲတဲ့မိန်းမလေးတွေကို သူတို့ ယူထားလိုက်တယ်ပေါ့။ သူတို့က ဟိုနေ့ ပို့မယ်၊ ဒီနေ့ ပို့မယ်၊ မနက်ဖြန် ပို့မယ်ဆိုလို့။ သူတို့က လှေတွေကားတွေ လွှဲပြောင်းလိုက်ပြီးတော့ တနေရာမှာ ထားလိုက်တယ်ပေါ့။ ကျနော်တို့ အမျိုးသမီးတွေက နားမလည် မသိတဲ့အခါကျတော့ - အေး သွားမယ်၊ ပို့မယ် ပို့မယ် ဆိုပြီးတော့ လူတွေက သူတို့ကို တနေရာမှာ သွားရောင်းစားတယ်။"

ရောဂါဖြစ်ပွားနေတဲ့ အမျိုးသမီး ၁၂ ယောက်ဟာ ဆေးရုံမှာပဲ ဆေးဝါးကုသနေရပေမဲ့ မျှော်လင့်ချက်မဲ့နေတဲ့ သူတို့ဘဝကို ကြောက်ရွံ့အားငယ်နေကြတယ်လို့ ဆိုပါတယ်။ ရောဂါဖြစ်ပွားနေတဲ့ မွန်အမျိုးသမီးတဦးကို ဆက်သွယ်မေးမြန်းခဲ့ရမှာတော့ မွန်ဘာသာနဲ့ အခုလို ပြောပြပါတယ်။

သူမ ပြောပြတာကတော့ - "ကျမတို့ စုစုပေါင်း ၁၂ ယောက်လောက် ဒီရောဂါ ဖြစ်နေပါတယ်။ မနက်တုန်းကဆိုရင် ကျမတို့ သူငယ်ချင်း ၂ ယောက် ဆုံးသွားရှာတယ်။ အခု ကျမတို့ ၅ ယောက်ပဲ ဒီမှာကျန်နေခဲ့တယ်။ ကျန်တဲ့ ၅ ယောက်ကတော့ ရနောင်းကို ပို့လိုက်တယ်။ တကယ်လို့ သူတို့သာ နေထိုင်ကောင်းရင် ဒီရောဂါ ကုသလို့ရမယ်ဆိုပြီးတော့ ခုနကပဲ ထွက် သွားကြတယ်။ ကျမတို့က ရောဂါ သည်းနေပြီလေ။ ကျမတို့ကလည်း သိပ်ကြာကြာ မနေရတော့ဘူးလေ။ လူကလည်း နေမထိ စားမဝင်၊ ကိုယ်လက်ကိုက်ခဲပြီး နာကျင်နေတယ်။ သေတာထက်တောင် စိုးသေးတယ်။" - လို့ ပြောခဲ့ပါတယ်။

အဲဒီရောဂါ ဝေဒနာခံစားနေရတဲ့ မိန်းကလေးတွေဟာ နေရပ်ကို ပြန်ချင်ပေမဲ့လည်း မိသားစုရဲ့ ဂုဏ်သိက္ခာ၊ မိမိတို့ရဲ့ အရှက်ကို ငဲ့ပြီး သင့်လျော်တဲ့ ဆေးရုံတခုမှာ ဆေးဝါးကုသချင်တယ်လို့ ဆိုပါတယ်။ သက်ဆိုင်ရာ အဖွဲ့အစည်းတွေက လည်း ထိုင်း-မြန်မာ နယ်စပ်ဖြစ်တဲ့ စံခလဘူရီ အနီးက ကုသိုလ်ဖြစ် ဆေးရုံမှာ ပို့ဆောင်ဖို့ အဆက်အသွယ် ရှာနေတယ်လို့ လူနာနဲ့ နီးစပ်တဲ့သူတဦးက ပြောပါတယ်။

အခု ထိုင်းနိုင်ငံမှာဆိုရင် အမျိုးသမီးတွေကို ကူးသန်းရောင်းဝယ်မှု၊ လိင်ပိုင်းဆိုင်ရာ အနိုင်ကျင့် စော်ကားမှုတွေဟာ ရှေးကထက် ပိုများလာတယ်လို့ လူ့အခွင့်အရေး လေ့လာစောင့်ကြည့်သူတွေက ဆိုပါတယ်။ ထိုင်းနိုင်ငံ အစိုးရနဲ့ မြန်မာ စစ်အစိုးရတို့ဟာ မြန်မာ ရွှေ့ပြောင်းအလုပ်သမားများ အတွက် အလုပ်လုပ်ခွင့် ယာယီ နိုင်ငံကူးလက်မှတ် လုပ်ဆောင်ပေးဖို့ နှစ်နိုင်ငံ သဘောတူညီချက် ရရှိထားပေမဲ့ ဒါကို အကောင်အထည် ဖော်ဖို့ကတော့ အားနည်း နေသေးတဲ့အတွက် လတ်တလော အခြေအနေမှာ လူကုန်ကူး ပွဲစားတွေကိုပဲ အားကိုးနေရတော့ ဒီ လူကုန်ကူးမှု ပြဿနာကို ဖြေရှင်းဖို့ အခက်အခဲတွေနဲ့ ရင်ဆိုင်ရဦးမယ်လို့ အလုပ်သမား အခွင့်အရေး လှုပ်ရှားသူများက ဆိုပါတယ်။

<http://www.voanews.com/burmese/2009-11-28-voa4.cfm>

ထိုင်းလမ်းသရဲရိုက်သတ်သဖြင့် မြန်မာအလုပ်သမားတစ်ဦးသေ၊တစ်ဦးဒဏ်ရာရ

(နိုဝင်ဘာ ၂၈၊ ၂၀၀၉)

ထိုင်းနိုင်ငံဘန်ကောက်မြို့ အစွန်၊မဟာချိုင်နယ်စပ်၊စွယ်ဖစ်ဖစ်အုန်းနွဲ့ တွင်ရှိသော တိုင်စင်အထည်ချုပ်စက်ရုံရှေ့ တွင် လုပ်ငန်းခွင်မှပြန်လာသော မြန်မာလူငယ်တစ်ဦးအား ထိုင်းလမ်းသရဲများကပိုင်းရိုက်သတ်သဖြင့် နေရာတွင်

ပွဲချင်းပြီးသေဆုံးသွားပြီးနောက်တစ်ဦးမှာဒဏ်ရာရရှိသွားသည်။ သေဆုံးသွားသူမှာ မြဝတီမြို့ရွှေကုက္ကိုရွာနေ ဦးထွန်းကြည်နှင့် ဒေါ်တင်လှတို့ ၏ဒုတိယမြောက်သားမောင်စိုးဦး အသက် ၁၉ နှစ်ဆိုသူဖြစ်သည်။

မြန်မာ အလုပ်သမားများ၅၀ ဝန်းကျင်ခန့် ရှိသော အဆိုပါအလုပ်ရုံတွင် အချိန်ပို ဆင်းပြီးညဉ့်၈နာရီခွဲအချိန်တွင် ထမင်းဝယ်စားခဲ့ကြသည်။ ထမင်းစားနေစဉ် အခြားဝါးပွဲခုံတစ်ခုမှ အသက် ၁၆ နှစ်ဝန်းကျင် ထိုင်းလူငယ်သုံးဦး ထမင်းစားနေသည်ကို သေဆုံးသူကစောင်းငဲ့ ကြည့်မိ သဖြင့်ရိုက်နှက်ဟန်တူကြောင်းအတူတူအရိုက်ခံရပြီးကြော တွင် သံတုတ်ဒဏ်ရာရရှိခဲ့သူ ကိုအစောကပြောသည်။” ဘာမှကြီးကြီးကျယ်ကျယ်မဖြစ်ပါဘူး။ ကျနော်တို့ ဖယ်ရီ ကားပေါ်ကဆင်းပြီး ထမင်းဆိုင်မှာဆင်းနေခဲ့ပြီးထမင်းစားကြပါတယ်။ ကျနော်တို့ နဲ့ အနီးကစားပွဲခုံမှာထိုင်းလူငယ် သုံးယောက်ဆီဆိုပြီးရိုက်ထုကြတယ်။ ဆူပူနေတယ်။ အဲဒါကို မောင်စိုးဦး ကနံနံစောင်းကြည့်တယ်။ အခြား ဘာမှ မဖြစ်ပါဘူး။ ကျနော်တို့ ထမင်းစားပြီးထွက်လာတော့ မီးနဲ့မောင်တဲ့အနားကထွက်ပြီးတော့သံတုတ်နဲ့ ရိုက်တယ်။

မောင်စိုးဦး ကို ခေါင်းဦးဆက်ကိုထိတယ်။ မောက်ကျသွားတယ်။ ထမိုင်း ထမိုင်း လို အော်ပြီးရိုက်တယ်။ ပြီးတော့ ခြေထောက်ကို ဒရူတ်တိုက်ဆွဲခေါ်သွားပြီးတော့ ခေါင်းကို ခဲတွေနဲ့ ရိုက်ထုတယ်။ ကျနော်ကအရပ်နဲ့နဲ့မြင့်တော့ ကျောက်ထိတယ်။ ကျနော်ထွက်ပြေးတယ်။ အစောင့်ကိုသွားခေါ်ပြီးတော့ပြန်လာကြည့်တော့မောင်စိုးဦးသေနေ ဖြစ်”

ဟုပြောသည်။ မျက်မြင့်များထွက်ဆိုချက်နှင့် လမ်းထိပ်ဈေးတွင်တပ်ဆင်ထားသော ကွန်ပျူတာဒယ် ဂျစ်တယ် ကယ် မရာတို့ မှဖော်ထုတ်ချက်အရ ရိုက်နှက်သူ ထိုင်းလမ်းသရဲလူငယ်များအားနာရီပိုင်းအတွင်းဖမ်းဆီးနိုင်ခဲ့ သည်။ သေဆုံးသူ၏ဝမ်းကွဲညီအစ်ကိုဖြစ်သူ ကိုအထွေးက” စိုးဦးလာတာ ၂နှစ်လောက်ရှိပြီ။

ဘာမှအရပ်အရင်း လည်းမရှိ ဘူး။ သူက မွေးချင်းငါးယောက်မှာ ဒုတိယမြောက်သားဖြစ်တယ်။ အလုပ်လုပ်ပြီးမိဘတွေကို

လုပ်ကျွေးနေတဲ့သူပဲ။ ကျနော် သူ့ မိဘတွေကိုဖုန်းဆက်လိုက်ပါပြီ။ ကျနော်တို့ ရဲ့ မလုံခြုံတဲ့ဘဝကို တွေးပြီးကြောက်တယ်ဗျာ။ ကိုယ့်တိုင်းပြည်မှာလုပ်စားစရာမရှိ ၊ အဆင်မပြေလို့ ထိုင်းကိုလာပြီးအလုပ် လုပ်ကြတာ။ ကျနော်တို့ မြန်မာအလုပ်သမားတွေရဲ့ဘဝတွေ ဟာ တကယ်အကာအကွယ်မဲ့ပါတယ်ဗျာ” ဟုပြောသည်။ အတူတူအရိုက်ခံခဲ့ရသူ ကိုအစော က” မတရားခံရမှန်းသိတယ်။ ဒါပေမယ့်ကျနော်တို့ ဘာမှမ လုပ်ရဲဘူး။ နောက်ဒီလိုမျိုးမဖြစ်အောင်ဘယ်လိုလုပ်ရမလဲ၊ ပုလိပ်ကမေးတော့ ထိုင်းလမ်းသရဲ ကဘာပြောလဲဆိုရင်

သူ့ကိုကြည့်လို့ ဆုံးမတာတဲ့ ။ သေအောင်ဆုံးမရသလားဗျာ” ဟုပြောသည်။ ထိုင်းလူငယ်များ အထူးသဖြင့် ွသောက် စားတတ်သူများ နှင့် တွေ့ဆုံပါက ၎င်းတို့ အားမကြည့်ရန်နှင့် အသွားအလာများကို အထူးသတိထားကြ စေလို ကြောင်း၊ မီးလင်းသောနေရာမှသွားကြစေလိုကြောင်း ကိုအစောကပြောသည်။ အလောင်းကို ယနေ့ ညနေ ၆နာရီတွင် ဖက်ကဆင် အုန်းနွဲ့ တံတားအနီး ဘုန်းတော်ကြီးကျောင်းတွင် သင်္ဂြိုဟ်မည်ဖြစ်ကြောင်းပိုင်းဝန်း ကူညီပေးနေသူ များကပြောသည်။

<http://jacbaburma.blogspot.com/>

သျှမ်းရွှေ့ပြောင်းအလုပ်သမားများ ထိုင်းနိုင်ငံရေးနှင့်ပတ်သက်ခြင်းမရှိဟု ခေါင်းဆောင်များထုတ်ဖော်
သောကြာနေ့၊ 27 နိုဝင်ဘာလ 2009 သျှမ်းသံတော်ဆင့်

ရှုပ်ထွေးသည့် ထိုင်းနိုင်ငံရေးအကြား အစိုးရဆန့်ကျင်ဆန္ဒပြမှုတိုင်းတွင် သျှမ်းရွှေ့ပြောင်းအလုပ်သမားများ ပါဝင် ပတ်သက်ခြင်းမရှိဟု သျှမ်းအလုပ်သမားခေါင်းဆောင်များပြောကြားသည်။

သျှမ်းအလုပ်သမားအသင်း Workers Solidarity Association WSA အဖွဲ့ ဥက္ကဋ္ဌ စိုင်းဖွမ် က - "အိမ်ရှင်အချင်း ချင်းရန်ဖြစ် တာကို သွားပြီးလက်မလျှိုမိဖို့ အဓိကဘဲ။ ကျနော်တို့က ဧည့်သည်တွေလေ၊ ကျနော်သိသလောက် ထိုင်းနိုင်ငံရေးလှုပ်ရှားမှု ထဲ သျှမ်းအလုပ်သမားတွေပါဝင်တာမရှိပါဘူး၊ မရှိအောင်လဲတစ်လတစ်ခါအစည်းအဝေး ခေါ်ရှင်းလင်းတယ်၊ အလုပ်သမား တန်းလျားတွေဆီသွားပြီးကွင်းဆင်းဟောပြောတယ်၊ ပညာပေးတယ်" - ဟု ပြောပါသည်။

နိုဝင်ဘာ ၂၈ ရက် လက်ရှိထိုင်းအစိုးရဖြုတ်ချရေးလှုပ်ရှားမှုစတင်မည်ဟု မစ္စတာထက်ဆင်ကျောထောက်နောက်ခံပြုထား သည့်ဟုဆိုသော ရှပ်အကျီအနီဝတ်အဖွဲ့၏ ဆော်ဩချက်သွေးထိုးမှုကြောင့် ဆန္ဒပြမှုတွင် မြန်မာပြည်မှ အလုပ်သမားများ ပါဝင်မည်ဆိုသည့် သတင်းထွက်ခဲ့၏။ ထို့ကြောင့် ထိုင်းဘုရင့်တပ်မတော် အမှတ် ၃ က ထိုင်းနယ်စပ် တလျှောက် လူအဝင် အထွက် စောင့်ကြပ်စစ်ဆေးရန် ဗုဒ္ဓဟူးနေ့က ညွှန်ကြားထား၏။

"ကျနော်တို့တတွေ ထိုင်းနိုင်ငံကို မှီခိုပြီး ဝမ်းစာရှာရတာပါ။ အလုပ်ရှင်က ပိုက်ဆံ လေး-ငါးရာပေး၊ သွားခိုင်းလို့ ပြဿနာ ဖြစ်လာရင် ကိုယ်တယောက်ထဲအတွက်နဲ့ ရွှေ့ပြောင်းအလုပ်သမားများအားလုံးထိခိုက်နိုင်တယ်။ ငါးဆုံးမတကောင်ကြောင့် တလေလုံးမပုပ်ရလေအောင် အလုပ်သမားတွေကို ကျနော်တို့ အမြဲပညာပေးပါတယ်။" - ဟု Migrant Workers Foundation MWF ဥက္ကဋ္ဌ စိုင်းအောင်ဌေးက သျှမ်းသံတော်ဆင့်သို့ ပြောပါသည်။

ထိုကိစ္စနှင့် ပတ်သက်၍ ထိုင်းအလုပ်သမားရေးရာဌာန ဒါရိုက်တာ မစ္စတာဂျီးရဆတ် ဆူခွန်းထချတ်က - မည်သည့်နိုင်ငံ ကလာသည့် ရွှေ့ပြောင်းအလုပ်သမားမဆို ထိုင်းနိုင်ငံရေးနှင့် ပါတ်သက်ခွင့်မရှိကြောင်း၊ ပတ်သက်ခဲ့ပါကထိုင်းနိုင်ငံလုံခြုံရေး ဥပဒေအရ ထိုင်းနိုင်ငံတွင်းနေထိုင်ခွင့်ရုပ်သိမ်းပြီး လာရင်းနိုင်ငံသို့ နှင်ထုတ် ပို့ဆောင်ခြင်းခံရမည်ဖြစ်ကြောင်း၊ ထို့အတူ အလုပ်ရှင်များကိုလည်း မိမိအလုပ်သမားများအား ဖြားယောင်းသွေးဆောင်စည်းရုံးခြင်း၊ပိုက်ဆံပေးငှားခြင်း ဖြင့် နိုင်ငံရေး လှုပ်ရှားမှုထဲပါဝင်ခိုင်းခဲ့လျှင် ထောင်ဒဏ် ၁၀ နှစ် သို့မဟုတ် ဒဏ်ငွေ ၁ သိန်း တပ်ခံရမည်ဖြစ်ကြောင်း ပြောဆိုသည်။

ချင်းမိုင်ရှိ သျှမ်းခေါင်းဆောင်တဦးက - ထိုင်းနိုင်ငံရောက် သျှမ်းရွှေ့ပြောင်းအလုပ်သမားများသည်မိမိနေထိုင်စား သောက်ရေး အတွက်သာ တဝမ်းတခါး လုံးပမ်းနေရသဖြင့် ထိုင်းနိုင်ငံရေးကို စိတ်မဝင်ကြကြောင်း၊အကယ်၍ ပါဝင်ခဲ့ပါကလည်း ထိုင်း အလုပ်ရှင်၏ ဖိအားပေးခြင်း၊ ဖျားယောင်းသွေးဆောင်စေခိုင်းခြင်းကြောင့်ဖြစ်သည်ဟု ပြောပါသည်။ ရွှေ့ပြောင်းအလုပ်သမားအရေးစိုးရိမ်နေချိန်တွင် နိုဝင်ဘာ ၂၈ ရက်မှ ဒီဇင်ဘာ ၁၄ ရက်အထိ အစိုးရဖြုတ်ချရေး ရှပ်အကျီ အနီဝတ်အဖွဲ့၏ အစီအစဉ်လည်း ထိုင်းဘုရင်မင်းမြတ်မွေးနေ့တော်(ဒီဇင်ဘာ ၅ ရက်) နှင့်တိုက်ဆိုင်နေ သဖြင့်လည်းကောင်း၊ အစိုးရကြေငြာထားသည့်အရေးပေါ်ပြည်တွင်းလုံခြုံရေးအက်ဥပဒေကြောင့် လည်းကောင်း၊ ဝန်ကြီးကြီးချုပ်ဟောင်းထက်ဆင် က အချိန်အခါမဟုတ်သေး၍ အစီအစဉ်ရွှေ့ဆိုင်းထားဖို့ မေတ္တာရပ်ချက်အရ လည်းကောင်း အုံကြွဆန္ဒပြမှုကို ရက်အကန့် အသတ်မရှိ ရွှေ့ဆိုင်းထားသည်ဟု သိရပါသည်။

<http://www.mongloi.org/burmese/2008-08-01-03-22-02/96-2008-08-03-06-49-23/599-2009-11-27-14-09-33.html>

မြန်မာသီချင်းများကို တယ်လီဖုန်းမြည်သံအတွက် သုံးရန် နိုင်ငံခြားက ဝယ်ယူ

မိုးမြင့်စင် ၂၇ နိုဝင်ဘာ ၂၀၀၉

မြန်မာကိုယ်ပိုင် သံစဉ်သီချင်းတွေကို တယ်လီဖုန်းမြည်သံအတွက်သုံးဖို့ နိုင်ငံခြားက လာရောက် ဝယ်ယူသွားပါတယ်။ အဲဒီသီချင်းတွေကို အမ်ပီသရီး ထိုင်းလင်း (MP3 Thailand) ကုမ္ပဏီက မြန်မာနိုင်ငံ ဂီတအစည်းအရုံး၊ မူပိုင်ခွင့် စီမံခန့်ခွဲရေးအဖွဲ့ဆီကတဆင့် ဝယ်သွားတာပါ။ မြန်မာသံစဉ် သီချင်း အပုဒ်ရေ ၁၂၀ ကို တပုဒ်ကို အမေရိကန်ဒေါ်လာ ၁၀၀ နှုန်းပေးပြီး ဝယ်သွားတာလို့ မြန်မာနိုင်ငံဂီတအစည်းအရုံး တွဲဖက်အတွင်းရေးမှူး မောင်သစ်မင်းက ပြောတယ်။ “ကိုယ်ပိုင်သံစဉ်တွေပဲ သူတို့ ရွေးဝယ်ပါတယ်။ သူတို့ သီချင်းတွေကို တနှစ် သုံးခွင့် ရှိပါတယ်။ တနှစ်ပြည့်ရင်တော့ အဲဒီ သီချင်းတွေနဲ့ ပတ်သက်ပြီး အသစ်ပြန် စာချုပ် ချုပ်ရမှာပေါ့။ လာဝယ်တာ ထိုင်းက ကုမ္ပဏီ နှစ်ခုရှိပြီ။”

ဒီသီချင်းတွေကို ထိုင်းကုမ္ပဏီက တယ်လီဖုန်း အဝင်မြည်သံအဖြစ်ရော၊ စောင့်ဆိုင်းနေတဲ့ အသံအဖြစ်ပါ သုံးမှာဖြစ်ပါတယ်။ သီချင်းတပုဒ် ဒေါ်လာတရာနှုန်း ရတာကို တေးရေး၊ တေးဆိုနဲ့ တီးပိုင်း စသူတို့ကို ခွဲဝေပေးတယ်လို့ မောင်သစ်မင်းက ပြောပါတယ်။ မကြာသေးမီကလည်း မြန်မာသီချင်း ၁၈ ပုဒ်ကို ထိုင်းနဲ့ မလေးရှားက ဖုန်းတွေမှာ အသုံးပြု ဖို့အတွက် ကုမ္ပဏီတခုက တဆင့် ဝယ်ယူသွားပါသေးတယ်။ ထိုင်းနိုင်ငံမှာ မြန်မာရွှေပြောင်းအလုပ်သမား သန်းနဲ့ချီ ရှိနေပြီး အလုပ်သမားတိုင်းနီးပါး ဆန္ဒရှိရင် လက်ကိုင်တယ်လီဖုန်း ဝယ်သုံးနိုင်ကြပါတယ်။ အနည်းဆုံး ပျမ်းမျှ ဘတ်တထောင် မြန်မာငွေ ကျပ်သုံးသောင်းခွဲ ဆိုရင် ဟန်းဖုန်းတလုံး ဝယ်လို့ရပါတယ်။ တချို့ကုမ္ပဏီတွေဆိုရင် ဖုန်းအသစ်တလုံး ဝယ်သူတိုင်းကို အပိုတလုံး ပေးတာမျိုး အရောင်းမြှင့်တင် လိုက်ပါသေးတယ်။ တယ်လီဖုန်းနံပါတ်ဆင်းမကတ်ဆိုရင်လည်း အနည်းဆုံး ဘတ်ငါးဆယ်လောက်ပဲ ကုန်ကျပြီး တချို့ ကုမ္ပဏီတွေက အခမဲ့ပေးပါတယ်။ မြန်မာပြည်မှာတော့ ဂျီအက်စ်အမ် ဟန်းဖုန်းတလုံးကို ကျပ် ၁၇ သိန်းကနေ သိန်း ၂၀ အထိ ဈေးပေါက်နေပါတယ်။

<http://burmese.dvb.no/textonly/>

**AIDS ရောဂါဝေဒနာခံနေရသည့် မြန်မာအမျိုးသမီးပြည့်တန်ဆာ(၂)ဦးထပ်မံကွယ်လွန်ပြန်
Kaowao/နိုဝင်ဘာ ၂၉၊ ၂၀၀၉။**

ကောင်းဝါ(နိုဝင်ဘာ- ၂၉)။ ။ ထိုင်းနိုင်ငံ ရနောင်းမြို့နယ် ဖန်းငါးဒေသတွင် ဖွဲ့စည်းထားသည့် စေတနာရှင် လူမှု ကာကွယ်စောင့်ရှောက်ရေးအဖွဲ့အစည်းမှ ကယ်တင်ခဲ့သော AIDS ဝေဒနာသည် အမျိုးသမီးပြည့်တန်ဆာ(၁၂)ဦး အနက် နောက်ထပ်နှစ်ဦး နိုဝင်ဘာ(၂၈)ရက်နံက်အချိန်ရုရုရီမြို့ဆေးရုံမှာ ထပ်မံကွယ်လွန်သွားပြီးဟု ရောဂါသည် နှင့် နီးစပ်သူတစ်ဦးမှ ပြောပါသည်။

နိုဝင်ဘာ(၂၇)ရက်နေ့နံက်တွင်လည်း နှစ်ယောက်ဆုံးသွားတဲ့အတွက် စုစုပေါင်း(၄)ဦးသေဆုံးသွားခဲ့ပြီး ဆေးရုံ၌ ကျန်ရှိတဲ့သူ(၃)ဦးကလည်း အသက်ယဲ့ယဲ့မျှသာကျန်နေသည်ဟုဆို၏။ အဆိုပါ ဆုံးပါးသွားသော အမျိုးသမီးနှစ်ဦး မှာ သံဖြူဇရပ်မြို့နယ် ကရုတ်ပိရွာသူတစ်ဦးနှင့် တောင်ဖလုကျေးရွာဇာတိဟု ဆိုပါသည်။

ထို့အပြင်နိုဝင်ဘာ(၂၈)ရက်တွင် ဖန်းငါးမြို့အခြေစိုက် စေတနာရှင်လူမှုကာကွယ်စောင့်ရှောက်ရေးအဖွဲ့မှ အမျိုးသမီး ပြည့်တန်ဆာပေါင်း(၃၂)ဦးကို ထပ်မံကယ်တင်နိုင်ခဲ့ပြီး အဆိုပါအမျိုးသမီးများကိုဆေးစစ်ခဲ့ရာမှာ HIV ရောဂါပိုး မတွေ့ရှိဟုဆိုပါ၏။ အဆိုပါအမျိုးသမီးများသည် မွန်ပြည်နယ်၊ ကရင်ပြည်နယ်ကျေးရွာများမှဖြစ်ပြီး လူကုန်ကူးပွဲစား တွေကနေတဆင့် ပြည့်တန်ဆာအဖြစ် ရောင်းချခြင်းခံရတဲ့သူတွေဟု ဆိုပါသည်။ ဒီအကြောင်းကို ဒေသခံလူမှုကာ ကွယ်စောင့်ရှောက်ရေးအဖွဲ့ဝင်တစ်ဦးက အခုလိုပြောပြခဲ့ပါသည်။

မနေ့က ချွန်ဖွန်ကနေကယ်တင်ရခဲ့တဲ့အမျိုးသမီး(၄)ဦးကတော့ ရောဂါမရှိသေးဘူး။ သူတို့ရောင်းချခံရတာ(၈)ရက် ဘဲရှိသေးတယ်။ ပြီးတော့ အမျိုးသမီး(၂၈)ယောက်ကလည်း အဲဒီအမျိုးသမီး(၄) ယောက်နဲ့ဆက်စပ်နေတယ်။ ဝင်လာတဲ့လူတွေက ဖဲကတာရွာက(၁၂)ယောက် ကော့ဝမ်းက(၃၀)ယောက်လို့ သူတို့ပြောပြတယ်။ အဲဒီလူမှောင်ခို ဂိုဏ်းတွေကတော့ အဆက်အသွယ်တော်တော်ကောင်းတယ်။ နိုင်ငံရပ်ခြားအထိသူတို့ အမျိုးသမီးတွေကိုပို့နေသည် ဟု ပြောသွားပါတယ်။

စေတနာရှင်လူမှုကာကွယ်စောင့်ရှောက်ရေး အဖွဲ့အစည်းမှ ကယ်တင်ထားသောအမျိုးသမီးများကို နေရပ်သို့ပြန်ပို့ မည်ဖြစ်ပြီး ကျန်ရှိနေသော AIDS ရောဂါဖြစ်ပွားနေသည့်အမျိုးသမီး(၃)ဦးမှာ ခူရုပူရီမြို့ဆေးရုံ၌ပင် ဆေးကုသမှု ခံယူနေသော်လည်း မျှော်လင့်ချက်ကင်းမဲ့နေပြီး သူမတို့၏နောက်ဆုံးအချိန်ကိုသာ စောင့်ကြည့်နေရသည်ဟု လူနာ နှင့်နီးစပ်သူတစ်ဦးမှ ပြောပါသည်။

<http://www.kaowao.org/b/nov09-29.php>

ရောင်းစားခံ မိန်းခလေးတချို့ ကယ်တင်နိုင်ခဲ့
2009-11-29

ထိုင်း-မြန်မာနယ်စပ် ရနောင်းမြို့တဝိုက်က ပြည့်တန်ဆာရုံတွေမှာ ရောင်းစားခံထားရတဲ့ မြန်မာနိုင်ငံသား မွန်တိုင်းရင်းသူ အမျိုးသမီးငယ် ၃၂ ယောက်ကို ထိုင်း စေတနာ့ဝန်ထမ်း ကယ်ဆယ်ရေးအဖွဲ့တဖွဲ့က နိုဝင်ဘာလ ၂၈ ရက်နေ့က ကယ်တင်နိုင်ခဲ့တယ်လို့ သိရပါတယ်။ ဒီကိစ္စနဲ့ပတ်သက်ပြီး ကယ်တင်ခဲ့တဲ့အဖွဲ့မှာ ပါဝင်လှုပ်ရှားနေတဲ့ ကိုမင်းပိုင်က အာအက်ဖ်အေ ကို အခုလို ပြောပြပါတယ်။

ကိုမင်းပိုင်။ ။“မနေ့က ညနေ ၄ ယောက်က တသုတ်၊ ညက ၂၈ ယောက်က တသုတ်။ အဲဒီလောက် ဒီတလောမှာ ကယ်ခဲ့ရတယ်။ ဒီလူတွေကို ဗမာပြည် ပေးပြန်လိုက်ပြီ။ သူတို့အမေ မိဘကို မေးပြီး ဗမာပြည်ကို လိုက်ပို့လိုက်ကုန်ပြီ။ စောစောထဲက ထွက်သွားပြီ”

လိုက်ပို့လိုက်တယ် ဆိုပေမယ့် မြန်မာပြည်တွင်းကိုတော့ ပြန်မရောက်သေးပါဘူး။ သူတို့နေရပ်နဲ့ နီးတဲ့ ထိုင်းမြန်မာနယ်စပ် မြို့တမြို့ကို ပို့ပေးလိုက်တာ ဖြစ်တယ်လို့ အာအက်ဖ်အေ က စုံစမ်းသိရှိရပါတယ်။

အဲဒီ မိန်းခလေးတွေထဲက အများစုဟာ မွန်ပြည်နယ် မုဒုံ၊ သံဖြူဇရပ်၊ ရေးမြို့နယ်က အမျိုးသမီးငယ်တွေ အများစုဖြစ်ကြပြီး ဒီလအတွင်းမှာပဲ မြန်မာပွဲစားတွေက ကော့သောင်းမြို့ကတဆင့် ထိုင်းနိုင်ငံ ရနောင်းဖက်ကို ပို့ပေးခဲ့တာပါ။ ရနောင်းဖက်မှာ သူတို့ကို လက်ခံတဲ့ ထိုင်းလူမျိုးက ပြည့်တန်ဆာရုံကို ရောင်းချလိုက်တာဖြစ်တယ်လို့ ကိုမင်းပိုင်က ဆိုပါတယ်။

မိန်းခလေးတချို့ကိုတော့ ခိုးထုတ်ခဲ့ပြီး တချို့ကတော့ ပြည့်တန်ဆာရုံ ပိုင်ရှင်တွေဆီကနေ ငွေပေးပြီး ပြန်ခေါ်ခဲ့တာလို့ သိရပါတယ်။ ဘယ်ရွေးဘယ်မျှ ငွေပေးခဲ့ရတယ် ဆိုတာကိုတော့ ပြောဘို့ ငြင်းပါတယ်။ ဒီကယ်တင်ရေးအဖွဲ့ဟာ လွန်ခဲ့တဲ့ နိုဝင်ဘာလ ၂၄ ရက်နေ့တုန်းကလည်း မွန်အမျိုးသမီးငယ် ၅၈ ယောက် ကို ကယ်တင်နိုင်ခဲ့ပြီး သူတို့ထဲက ၁၂ ယောက်ဟာ အိပ်ချ်အိုင်ဗွီ ရောဂါဝေဒနာ ခံစားနေရသူတွေ ဖြစ်တယ်လို့ သိရပါတယ်။ အဲဒီအထဲက ၅ ယောက်ဟာ ထိုင်းနိုင်ငံတောင်ပိုင်း ဟတ်ရိုင်ဆေးရုံမှာ ဆေးကုသပေးနေစဉ် ဒီရက်ပိုင်းအတွင်း ကွယ်လွန်သွားခဲ့တယ်လို့ဆိုပါတယ်။

ကိုမင်းပိုင်။ ။“ရောဂါရှိတဲ့ မိန်းခလေး ၁၂ ယောက်ဟာ တကယ်မှာ သုံးလို့မရဆိုပြီး ပစ်ထားတယ်ဗျာ။ ကျနော်တို့လူတွေ သွားပြီးကယ်ခဲ့တယ်။ အခု ဆေးရုံမှာပဲ ရှိတယ်လေ။ ၁၂ ယောက်မှာ ကုနိုင်တာက ၄ ယောက်၊ ၃ ယောက်ကျန်တယ်။ မဆုံးသေး၊ အသက်မပျောက်သေး ရှိသေးတယ်။ ကျန်တဲ့လူက ဆုံးသွားကုန်ပြီ”

မျက်မြင်တွေ့ခဲ့ရသူတွေ အဆိုအရ ဝေဒနာ ခံစားနေကြရတဲ့ အဲဒီမိန်းခလေးငယ်တွေဟာ ကိုယ်ခန္ဓာ အရေပြားပေါ်မှာ အနာတွေ ပေါက်နေပြီး စိတ်ဝေဒနာတွေလည်း ခံစားနေရတယ်လို့ သိရပါတယ်။

ဝေဒနာ ခံစားနေရသူတွေထဲက တဦးဖြစ်တဲ့ မွန်တိုင်းရင်းသူ မိန်းခလေးငယ်တဦးက သူ့ဖြစ်စဉ်ကို ပြောပြရာမှာ သူဟာ မနစ်ကတည်းက မဟာချိုင့်မှာ အလုပ်လုပ်ဖို့ဆိုပြီး ပွဲစားနဲ့ ထိုင်းနိုင်ငံကို လာခဲ့တာဖြစ်ပြီး သူ့ကို ထိုင်းပွဲစားက ပြည့်တန်ဆာရုံမှာ ရောင်းချခဲ့ကြောင်း၊ အဲဒီအခါအခါက ရောဂါဖြစ်တာ ၇ လလောက်ရှိသွားပြီးနောက် ဘယ်သူကမှ မကြည့်ရှုတော့ဘဲ သူတို့ ၁၂ ယောက်ကို တနေရာမှာ သွားပစ်ထားခဲ့ကြောင်း ပြောပြပါတယ်။

မိန်းခလေးငယ်တွေကို ကယ်တင်ခဲ့တဲ့ စေတနာ့ဝန်ထမ်း လူမှုရေးအဖွဲ့ဟာ ဘန်ကောက်မြို့အနီးက မဟာချိုင့်၊ ရနောင်းနဲ့ ထိုင်းနိုင်ငံတောင်ပိုင်းမှာ လျှို့ဝှက် လှုပ်ရှားဆောင်ရွက်နေသူတွေ ဖြစ်ကြပါတယ်။ ဒီအဖွဲ့မှာ ထိုင်းနိုင်ငံသား အများအပြား ပါဝင်သလို မြန်မာ ရွှေ့ပြောင်းအလုပ်သမားတွေနဲ့ ထိုင်းနိုင်ငံရောက် မွန်ဘုန်းတော်ကြီးတွေလည်း ပါဝင်တယ်လို့ သိရပါတယ်။

http://www.rfa.org/burmese/news/Burmese_girls_in_thailand_rescued_by_social_group-11292009110433.html

**ကမ္ဘာ့အေအိုင်ဒီအက်စ်နေ့ အကြိုဘန်ကောက်တွင်ကျင်းပ...
(နိုဝင်ဘာ ၂၉ ရက်၊ ၂၀၀၉)**

ထိုင်းနိုင်ငံဘန်ကောက်မြို့ အနောက်ဘက် မော်ချစ် အဝေးပြေးကားဂိတ်နှင့်မော်ချစ်ကောင်းကင်ရထား ဘူတာ အနီးတွင်ရှိသော ဂျပ်တူဂျပ် ပန်းခြံထဲတွင်၊ ထိုင်းနိုင်ငံ အခြေစိုက် အင်န်ဂျီအိုပေါင်းစုံတို့က၊ ကမ္ဘာ့အေအိုင်ဒီ အက်စ်နေ့အကြိုအဖြစ် စည်ကားသိုက် မြိုက်စွာကျင်းပခဲ့ကြ သည်။ အခမ်းအနားကိုယမန် နေ့လည်၁နာရီမှ ညနေ၅ နာရီထိကျင်းပခဲ့ပြီးယနေ့ တွင်ဆက်လက်ကျင်းပ ကြခြင်း ဖြစ်သည်။ ပန်းခြံအတွင်းသို့ လာရောက် အပန်းဖြေကြသော လူထုများအား HIV/AIDS ဆိုင်ရာ ပညာပေး ဟောပြောခြင်း၊ သီချင်း သီဆိုခြင်းများ ပြုလုပ်ကြသည်။

အစီအစဉ်အရ ဘန်ကောက်မြို့ ဘန်ဘော်အခြေစိုက် PATH အဖွဲ့မှ HIV/AIDS ဆိုင်ရာအကြံပေး မအေးက“ဒီကားချပ်မှာလာပြီးတော့ ထိုင်းလူငယ်လူရွယ်တွေလာပြီး ပလာစတာအဝိုင်းလေးတွေလာကပ်ကြတာကတော့ (၁) ကလေးတွေလည်း လိင်ဆက်ဆံခြင်းနဲ့ ပတ်သက်ပြီးသိထားသင့်တယ်။ (၂) လိင်တူအချင်းချင်းလည်းတရားဝင်လက် မှတ်ထိုးပြီးလက်ထပ်နိုင်တယ်။ (၃) မင်္ဂလာမဆောင်ခင်လည်းလိင်ဆက်ဆံလို့ ရတယ်။ (၄) အဆင်သင့်မဖြစ်သေးတဲ့ အမျိုးသမီးတွေ သန္ဓေသားကိုဖျက်ချနိုင်တယ်။ (၅) လိင်မှုလုပ်ငန်းကဝင်ငွေကုတ်လူတွေလည်း တရားဝင်လက်ထပ်နိုင်တယ်။ (၆) HIVရောဂါပိုးရှိတဲ့အမျိုးသမီးတွေလည်း ကိုယ်ဝန်ဆောင်နိုင်တယ်။ အဲဒါတွေကို ကျမတို့ က လူထုတွေဆီကသဘောထားစစ်တမ်းကောက်တဲ့သဘောပါ” ဟုပြောသည်။ အဆိုပါ အဖွဲ့ ရှေ့တွင် လိင်တူချစ်သူများ၊ကျောင်းသားလူငယ်များ၊ကလေးမိခင်များနှင့်အထူးစည်ကားနေသည်။

လာသမျှသောပရိတ်သတ်များကို ကွန်ဒုံး၊ အေအိုင်ဒီအက်ပညာပေးစာများရေးသားထားသည့် ပြက္ခဒိန်၊ မှတ်စုစာအုပ် (ဒိုင်ယာရီ)များကိုအခမဲ့ဝေငှပေးသည်။ အခြားအဖွဲ့ များကလည်း သင်ကြားလုံးများ ဝေငှခြင်း ကံစမ်းမဲများဖော်ပြခြင်းများပြုလုပ်ကြသည်။ ဖါးမစ် HIV/AIDS ဆိုင်ရာ အင်ဂျီအိုမှ ပရိုဂျက် မန်နေဂျာ စတင်ထွန်းပွန် က" အယင်တုန်းကထက်တော့ ထိုင်းတွေရော နိုင်ငံခြား ရွေးပြောင်းအလုပ်သမားများပါ HIV/AIDS ရောဂါနဲ့ ပတ်သက်ပြီးတော့ အသိပညာတွေ တော်တော်တိုးတက်လာပြီးလို့ ပြောလို့ ရပါတယ်။ ကျနော်တို့ လည်းအဖွဲ့ ပေါင်းစုံတစ်နိုင်ငံလုံးမှာ အင်တိုက်အားတိုက်ကြိုးစားကြတယ်။ ဆက်ပြီးတော့လည်းအမြဲလုပ်နေရမယ့်ကိစ္စရပ်ဖြစ်ပါတယ်" ဟုပြောသည်။ အခြားအဖွဲ့ တစ်ဖွဲ့ မှ မြန်မာ၊အင်္ဂလိပ်၊ထိုင်း သုံးဘာသာဖြင့် အေအိုင်ဒီအက်ပညာပေးသီချင်းများတီး ခတ်ဖျော်ဖြေကြသည်။အခြားထူခြားမှုတစ်ခုမှာ ထိုင်းလူငယ်အမျိုးသား ၂ဦးတို့ က မြန်မာတိုက်ပုံနှင့်ရခိုင်ပုဆိုးတို့ ကိုယဉ်ကျေးစွာဝတ်ဆင်ထားကြပြီးထိုင်းအမျိုးသမီး ၂ဦးကမူ မြန်မာဝတ်စုံများကိုဝတ်ဆင်ပြီး သရုပ်ပြကြသည်။ အဆိုပါ ဝတ်စားဆင်ယင်မှု သရုပ်ပြခြင်းနှင့်ပတ်သက်၍ PATH အဖွဲ့မှ HIV/AIDS ဆိုင်ရာလမ်းညွှန် ပညာပေး ကိုဆန်းလွင် က" ကျနော်တို့ မြန်မာတွေက ထိုင်းနိုင်ငံမှာ မြန်မာဝတ်စုံနဲ့ သွားလာလှုပ်ရှားဖို့ ခက်တယ်လေ။ ဒါကြောင့် အင်ဂျီအိုမှာလုပ်တဲ့ ထိုင်းလူငယ်တွေက မြန်မာတွေ ဘယ်လို ဝတ်စားဆင်ယင်မှု ယဉ်ကျေးပေမယ့် ဒီ HIV/AIDS ရောဂါ ဆိုတာ မဆင်ခြင်ရင် ကူးစက်နိုင်တယ်ဆိုတာကို ပြချင်တဲ့ရည်ရွယ်ချက်နဲ့ ပါ။ ကျနော်တို့ ကအဓိကဆောင်ရွက်တာကတော့ ရောဂါရှိသူတွေကို ARVနဲ့ AZT စတဲ့ဆေးဝါးတွေ ကို အခမဲ့ ရရှိဖို့ ကူညီဆောင်ရွက်ပေးတယ်။ ကွန်ဒုံးတွေကို တွေ့သမျှလူ ယူသမျှလူတွေကို နေ့တိုင်းလိုက်ဝေပါတယ်။ လိုက်ပြီးတော့ ဟောပြောပါတယ်။ ကျနော်တို့ ကမြန်မာတွေဆိုတော့ မြန်မာတွေနေတဲ့နေရာတွေကို စနေ၊ တနင်္ဂနွေနေ့တွေမှာ သွားပြီးဟောပြောပေးပါတယ်" ဟုပြောဆို သွားသည်။

<http://jacbaburma.blogspot.com/>

ယာယီပတ်စပို့ လုပ်ငန်းကြောင့်မဟာချိုင်မှအလုပ်သမားအချို့ အိမ်ပြန် (နိုဝင်ဘာ ၂၉-ရက် ၂၀၀၉)

နစ်နိုင်ငံအစိုးရတို့အကောင်အထည်ဖော်နေကြသောယာယီပတ်စပို့ လုပ်ငန်းကြောင့် ထိုင်းနိုင်ငံ ဘန်ကောက်မြို့ တောင်ဘက်ရှိ မဟာချိုင်နယ်မြေမှ မြန်မာအလုပ်သမားအများအပြား မြန်မာနိုင်ငံနေရပ်ရင်းသို့ နေစဉ်ပြန် နေကြကြောင်း အလုပ်သမားများကပြောသည်။ မဟာချိုင်မြို့ထိုင်းယူနစ်နယ်မြေမှ အလုပ်သမား ၆-ဦး၊ အလုပ်သမ ၅-ဦးတို့သည်ပြီးခဲ့သော ၂ ရက်က ပြန်သွားကြကြောင်း အတူတူအလုပ်လုပ်ခဲ့သူမွန်အမျိုးသမီး မပြီးကပြော သည်။ "ဒီကပွဲစားတွေက ပတ်စပို့လုပ်ခ တစ်သောင်းကျော် ပေးရမယ်လို့ ပြောတယ်။ ရွာကမိဘတွေက ပြန်ဆင်းလာဖို့မှာတယ်။

မွန်ပြည်နယ်အပေါင်မြို့နယ် လက်ပန်တော ရွာမှာလည်းငွေတောင်းနေတယ်။ နက်ဖြန်လည်းပြန်မယ်လူတွေရှိနေတယ်။ နေ့တိုင်းပြန်နေကြတယ်။ပြန်နေကြတာ တစ်လလောက်ရှိနေပြီ။ ဒီမှာပိတ်ဆံတောင်းတာပြဿနာမရှိပေမယ့် ရွာမှာတောင်းတော့ အဖေအမေတွေ အခက်အခဲရှိတာပေါ့။ ကျမတို့ လည်းနေမရင်ပြန်မယ်"ဟုပြောသည်။ ထိုင်းယူနစ်ဝါးသေတ္တာလုပ်ငန်း တစ်ခုတည်းတွင် မြန်မာအလုပ်သမားပေါင်း ၈၀၀၀-ကျော်ခန့် ရှိသည်။ ယမန်နေ့ကအလုပ်သမားများအားခေါ်ယူပြီး ယာယီပတ်စပို့ မလုပ်ပါက အလုပ်လုပ်ကိုင် နေထိုင်ခွင့်(ဘတ်)ကို သက်တမ်းတိုးပေးမည်မဟုတ်ကြောင်း ပတ်စပို့ လုပ်ခ ဘတ်ငွေ ၅၅၀၀ ကုန်ကျမည်ဖြစ်ကြောင်းစက်ရုံ ဘာသာပြန်ကပြောဆိုသည်။ ထိုကအလုပ်သမားများထံမှ ပတ်စပို့ ဓါတ်ပုံများတောင်းယူပြီး မြန်မာပြည်နေရပ်လိပ်စာများအား ဖြည့်စွက်ခိုင်းပြီး လက်ဗွေများနှိပ်ယူသည်။ အလုပ်သမ မမိထွေးက" ကျမတို့ ဘတ်လုပ်လာတောင် အချို့

ကြွေးမကျေနိုင်သေးဘူး။ ခုဟာက ဘတ်လည်းလုပ်ရမယ်၊ ပတ်စပို့လည်းလုပ်ရမယ်ဆိုတော့ ဘာသွားစားကြတော့မလဲ။ တရားသဖြင့် ကုန်ကျသလောက်ဆိုရင် ကျမတို့ သည်းခံပြီးလုပ်ကြမှာပေါ့။ မြန်မာဘက်မှာ ဘတ်၁၀၀(ကျပ်ငွေသုံးထောင်)နဲ့ ထိုင်းဘက်ခြမ်းမှာ ဘတ် ၅၀၀ ပဲပေးရတာ။ လမ်းစရိတ်ဘာသာ တစ်ထောင်ပေါ့။ ခုဟာက လမ်းကြောင်းရှင်းခပေးရမယ်ဆိုပြီးပြောတယ်။ ကျမတို့ အရမ်းစိတ်ဆင်းရဲနေကြတယ်ရှင်။ ပြန်မယ့်လူတွေပဲဖြစ်နေတယ်။လုံးဝပြန်လို့ မဖြစ်တဲ့လူ တွေပဲနေခဲ့ကြမယ်ထင်တယ်”ဟုပြောသည်။ မြန်မာအလုပ်သမားများမှာ ယခုယာယီပတ်စပို့ လုပ်ငန်းစဉ်နှင့်ပတ်သက်ပြီး အထူးစိတ်သောကရောက် နေကြကြောင်း ထိုင်းယူနစ်လုပ်ငန်းခွင်အနီး အလုပ်သမားများကို အင်္ဂလိပ်စာသင်ကြားပေးသောဆရာ တစ်ဦးက” ကျနော်နားမလည်ဘူးဗျ။ အလုပ်သမားတွေခမျာ စားစရိတ်၊အခန်းခ ဟိုအကြွေးဒီအကြွေး လုံးချာကိုလိုက်နေကြတာ။ခု ပတ်စပို့လုပ်မယ်ဆိုတာလည်း ၂-ခါပြန်ကုန်ပေါ့ဗျာ။ အလုပ်သမားတွေကို ဒုက္ခရောက်အောင် နှစ်နိုင်ငံအစိုးက လုပ်တာဗျ။ ခုကြည့်လေ အစိုးရနှစ်ရပ် တရားဝင်လုပ်တာ နယ်စပ်ကိုအလုပ်သမားတွေသွားဖို့ လမ်းကြောင်းရှင်းခတောင်းတယ်။ မဖြစ်မနေလုပ်ရတယ်ထားအုံး၊ စောစောက မိထွေးပြောသလို ဗမာဘက်မှာ ဘတ် ၁၀၀ ဗျာ၊ထိုင်းဘက်မှာ ဘတ်၅၀၀၊ ကားခစားစရိတ် ထောင်ဂဏန်းပေါ့။ အလုပ်သမားတွေဘယ်လိုလုပ်နိုင်မလဲ၊ ဘယ်လိုစီစဉ်ပေးရင်အားလုံးလုပ်မလဲ။ ဘယ်နည်းလမ်းက အသက်သာဆုံးလဲဆိုတဲ့ စေတနာလေးထားပြီး စဉ်းစားချင့်ချိန်လုပ်ကြစေချင်တယ်ဗျာ။ ခု ဒီမှာ သတင်းတွေအမျိုးမျိုးကြောင့် ပြန်ကုန်ပြီ” ဟု အဆိုပါကျောင်းဆရာကပြောသည်။ မဟာချိုင်း၊ ထိုင်းယူနစ်၊ မူစီ၊ တလာကုန်း၊ တို့ တွင်မြန်မာအလုပ်သမားများသုံးသိန်းကျော်ခန့် ရှိကြောင်း၊ ၎င်း အလုပ်သမားများမှာ ကုမ္ပဏီမှ နှစ်အကုန်တွင် အလုပ်သမားများအား ပေးလေ့ရှိသော၊ရက်မှန်ကြေး(ဆုကြေး)များရရှိအောင် စောင့်ဆိုင်းနေကြကြောင်း၊ စက်ရုံအနီးမှ ကွန်ပျူတာဆရာတစ်ဦးကပြောသည်။ မြန်မာအလုပ်သမား တစ်သိန်းကျော်ခန့် ရှိသောမဟာချိုင်း တလာကုန်းတွင် မြန်မာအလုပ်သမားတစ်ဦးအား ပတ်စပို့ နှင့်(ဘတ်)လုပ်ခ ဘတ် ၉၅၀၀ လက်ငင်းပေးသွင်းရမည်ဖြစ်သည်။ တလာကုန်းထာလုံထိန် ငါးသေတ္တာအလုပ်ရုံမှ ကိုအောင်က”ကျနော်တို့ ကိုဖေါင်ဖြည့်ပြီးလက်ငွေနှိပ်ခိုင်းပြီးပြီးပတ်စပို့ မလုပ်ရင် အလုပ်မလုပ်ဘူးလို့ ပြောနေတယ်။ အလုပ်သမားတွေ တော်တော်များများတော့ မလုပ်ကြဘူး။ အဆင်ပြေတဲ့လူ ရာဂဏန်းလောက်တော့ လုပ်ကြတယ်။ ပြီးခဲ့တဲ့လက ကျနော်တို့ မွန်ပြည်နယ်၊ ကျိုက်မရောမြို့နယ်၊ ဖရုံကျေးရွာမှာ ဒီက ပတ်စပို့ လုပ်ဖို့ ဖေါင်ဖြည့်လိုက်တဲ့လူတွေကို မြို့နယ်ဂဲစခန်းကလာပြီ လူတစ်ယောက်ကို ကျပ်ငွေ ၅၀၀၀စီကောက်တယ်တဲ့၊ ပြီးတော့ တစ်လကို အခွန်အဖြစ်ကျပ်ငွေ ၃၀၀၀၀ ပေးရမယ်လို့ပြော သွားတယ်တဲ့၊ငွေပေးလိုက်ရတဲ့လူတွေကကြောက်နေကြတယ်။ ကျနော်တို့ ရွာမှာအိမ်ခြေ ၆၀၀/ကျော်ရှိတယ်။ အိမ်တိုင်းစေ့ကဒီထိုင်းမှာလာပြီး အလုပ်လုပ်နေကြတယ်။ ရွာမှာအလုပ်မှမရှိပဲဟာ၊ ခုတော့ မဟာချိုင်းက လူတွေ နေ့တိုင်းပြန်နေကြတယ်” ဟုပြောသည်။ ယခုလောလောဆယ်တွင် ထိုင်းနိုင်ငံဘန်ကောက်နှင့်အချို့ မြို့ကြီးတို့ တွင် အလုပ်ရုံများက ယခင်က ကဲ့သို့ (ဘတ်)ရှိရုံဖြင့် အလုပ်သမားများကိုလက်ခံခြင်းမပြုတော့ပဲ၊ ပတ်စပို့ လုပ်ပြီးမှအလုပ်သမားလက် ခံမည်ဖြစ်ကြောင်းအလုပ်အကိုင်အပြောင်းအရွှေ့လုပ်နေသူများကပြောသည်။အလုပ်အကိုင်ရှာဖွေရ ခက်ခဲနေသဖြင့် မြန်မာအလုပ်သမားများ အခက်အခဲကြုံ နေကြရကြောင်း ကြားသိနေရသည်။ ထိုင်းအခြေစိုက် နိုင်ငံတကာ အင်န်ဂျီအိုများနှင့်မြန်မာအလုပ်သမားအဖွဲ့ အချို့တို့ မှာလည်းအလုပ်သမား များကြုံ တွေ့နေရသည့်သတင်းများကိုကြားသိနေကြရသော်လည်း မည်သို့မှ ဝင်ရောက်ကူညီပေးနိုင် ခြင်းမရှိပေ။ သန်းချီရှိသောမြန်မာအလုပ်သမားများမှာမူ ၂၀၁၀ ခု ဖေဖော်ဝါရီလကုန်သည်နှင့် တပြိုင်တည်း သိမ်းကြီးဖမ်းဆီးပြန်ပို့ ခံရမည်မှာသေချာနေသည်။

<http://jacaburma.blogspot.com/>

ဒုက္ခသည်များသတင်း

ကရင်နီဒုက္ခသည်စခန်းမှာ ဝက်တုတ်ကွေးလူနာ နည်းသွားပြီ

2009-11-27

ထိုင်း-မြန်မာနယ်စပ် ကရင်နီဒုက္ခသည်စခန်း အမှတ် ၁ မှာ H1N1 ဝက်တုတ်ကွေးရောဂါလက္ခဏာ သံသယရှိသူ လူနာအရေအတွက် လျော့နည်းသွားပြီဖြစ်ပြီး အခြေအနေ တိုးတက်လာတဲ့အတွက် ပိတ်ထားတဲ့ ဒုက္ခသည်စခန်းထဲ ဝင်ထွက်သွားလာမှုတွေကို ဒီကနေ့ ပြန်ဖွင့်ပေးလိုက်ပြီလို့ သိရပါတယ်။

စခန်းတွင်းမှာ H1N1 ဝက်တုတ်ကွေး ရောဂါပိုးလက္ခဏာ စပြီး တွေ့ရှိတာ နိုဝင်ဘာလ ၂၀ ရက်နေ့က ဖြစ်ပြီး အခုတော့ ပုံမှန်အခြေအနေကို ပြန်ရောက်နေပြီလို့ ကရင်နီဒုက္ခသည်စခန်း ကော်မတီဝင်တဦးက အာအက်ပီအေကို ပြောပါတယ်။

စခန်းကော်မတီဝင်။ ။“ဖြစ်စတုန်းက တရက်နှစ်ရက်က သူက သံသယရှိတဲ့လူနာက အယောက် တရာကျော်တယ်လေ။ ဒါပေမယ့် အခု လောလောဆယ်တော့ သံသယရှိတဲ့လူနာက ဆယ်ယောက် ပတ်ဝန်းကျင်လောက်ပဲ ကျန်တော့တယ်ဗျ။ အခုလောလောဆယ်တော့ အဲ့ဒီ ကျန်တဲ့ သံသယ ရှိတဲ့ လူနာတွေကိုကျတော့ ဆေးခန်းမှာပဲ ထား ထားသေးတာပေါ့နော်၊ ရောဂါတွေတဲ့လူ လေးယောက်ကတော့ နေကောင်းသွားပြီပေါ့နော်၊ အိမ်ပြန်သွားပြီ။ ရောဂါအခြေအနေကတော့ တော်တော်လေး ကျသွားပြီ”

အခုလို ရာသီဟာ တုတ်ကွေးဖြစ်ပွားတဲ့ရာသီ ဖြစ်တာကြောင့် ကရင်နီ ဒုက္ခသည်စခန်းအတွင်းမှာလည်း သာမန်ရိုးရိုး တုတ်ကွေးရောဂါ ဖြစ်တဲ့ ဦးရေလည်း အတော်များနေတယ်လို့ သိရပါတယ်။ လောလောဆယ် ဝက်တုတ်ကွေးရောဂါနဲ့ ပတ်သက်ပြီး နားလည်လာအောင် ဒုက္ခသည်စခန်းထဲမှာ မနက်တကြိမ် ညနေတကြိမ် အသံချစ်စနဲ့ ကယားဘာသာနဲ့ရော မြန်မာဘာသာနဲ့ပါ ပညာပေးရှင်းလင်းနေတယ်လို့ ဆိုပါတယ်။

စခန်းကော်မတီဝင်။ ။“ကျန်းမာရေးဌာနနဲ့ စခန်းကော်မတီနဲ့ ပူးပေါင်းပြီးတော့ ကျန်းမာရေး ပညာပေးကလည်း ထိထိရောက်ရောက် ဆက်လုပ်နေတယ်ပေါ့နော်။ အခုလောလောဆယ်ကတော့ ဒီ ကျန်တို့ စခန်းကော်မတီကလည်း လွှင့်ပေးတာပေါ့။ အဲ့ဒီကျန်းမာရေး ပညာပေးတို့၊ နောက်ပြီးတော့ သူတို့ ဒီ ကျန်းမာရေးလုပ်သားတွေကလည်း ရပ်ကွက်ထဲ ဆင်းပြီးတော့မှ အဲ့ဒီ ပညာလိုက်ပေးတာတို့ ဘာတို့ လုပ်နေတယ်။ ဒီရောဂါလက္ခဏာရှိတဲ့ လူနာတွေ ဘယ်လိုလက္ခဏာ ရှိတယ်ပေါ့နော်။ ပြီးတော့ အဲ့ဒီလို လက္ခဏာ ရှိလာရင် ဘယ်လိုနေရမလဲ ထိုင်ရမလဲပေါ့။ နောက်ပြီးတော့မှ အဲ့ဒီလို လက္ခဏာပြမှပဲ ဆေးခန်းကို လာပေါ့နော်။ အဲ့ဒီ ရိုးရိုး နည်းနည်းပါးပါး ဖြစ်တဲ့ဟာကျတော့ ဆေးခန်းကို လာဖို့ မလိုတဲ့အကြောင်းပေါ့။ အဲ့ဒါ လိုက်ပြီးတော့မှ ပညာပေးတာ”

လောလောဆယ် ပိတ်ထားတဲ့ မူကြိုကျောင်းအပါဝင် စာသင်ကျောင်းတွေကိုလည်း လာမယ့် တနင်္လာနေ့မှာ ပြန်ဖွင့်တော့မှာဖြစ်တယ်လို့ သိရပါတယ်။ ကရင်နီ ဒုက္ခသည်စခန်း အမှတ် ၁ မှာ ဒုက္ခသည် တသောင်းကျော် နေထိုင်လျက်ရှိပြီး စခန်းရဲ့ ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှုတွေကိုတော့ ထိုင်းနိုင်ငံ မယ်ဟောင်ဆောင်မြို့ အခြေစိုက် အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ ကယ်ဆယ်ရေး ကော်မတီ IRC က အဓိက ကူညီဆောင်ရွက်ပေးနေတာ ဖြစ်ပါတယ်။

ထိုင်း ကျန်းမာရေးဝန်ကြီးဌာနရဲ့ ထုတ်ပြန်ချက်အရ ထိုင်းနိုင်ငံအတွင်း ဝက်တုတ်ကွေးရောဂါ တွေ့ရှိထားသူ လူနာပေါင်း နှစ်သောင်းကိုးထောင်ကျော်ရှိပြီး ဧပြီလက စလို့ ဒီရောဂါနဲ့ သေဆုံးခဲ့သူပေါင်း ၁၈၇ ဦး ရှိကြောင်း သိရပါတယ်။

http://www.rfa.org/burmese/news/latest_development_of_H1N1_outbreak_in_Karenni_Camp-11272009114408.html

အကျဉ်းအကျပ်ကြားမှ ရိုဟင်ဂျာ ဒုက္ခသည်များ

Saturday, 28 November 2009 15:03 အဲလက်စ် အဲလ်ဂီ

ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ် နိုင်ငံ၊ တက္ကနတ်ဖ် မြို့။ ။ "ကျမဘဝမှာ ရိုသမျှအရာ အကုန်ဆုံးရှုံးခဲ့ပါပြီ။ အခုတော့ ကျမကို မြန်မာပြည် ပြန်မပို့ ဖို့ဘဲ ဆုတောင်းနေရတော့တယ်"ဟု အသက် ၂၇ နှစ်အရွယ် ရိုဟင်ဂျာ ဒုက္ခသည် အမျိုးသမီး ဟာဇိကွာ (Haziqah) က ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်နိုင်ငံအတွင်း တရားမဝင် ဆောက်လုပ်ထားသည့် ကုတုပလောင်းဒုက္ခသည်စခန်းတခုအတွင်းရှိ တဝက် တပျက် ဆောက်လုပ်ထားသည့် ရွံမြေစေး အိမ်တွင် ထိုင်နေရင်း ဧရာဝတီမဂ္ဂဇင်းကို ပြောပြသည်။

ဤဒုက္ခသည်စခန်းသို့ မရောက်လာမီက ဟာဇိကွာသည် မြန်မာနိုင်ငံမှ ထွက်ပြေးလာသူ ရိုဟင်ဂျာဒုက္ခသည် အများစု နေထိုင် လျက်ရှိသည့် မြောက်ဘက် မိုင် ၁၅၀ ခန့်အကွာရှိ ဘန်ဒါဘန်ကျေးရွာအုပ်စုတွင် နေထိုင်ခဲ့သေးသည်။ ထိုနေရာတွင် နေထိုင်ခဲ့စဉ် ကလေးမွေး ပြီးခါစ ဖြစ်သောကြောင့် အလုပ်လည်း မလုပ်နိုင်၊ ကြုံရာကျပန်း ရှာဖွေ၍ရသော အလုပ်များမှ သူ့ယောက်ျားရရှိလာသည့် ဝင်ငွေ အနည်းအကျဉ်းမျှဖြင့် သူတို့ အသက်ဆက်နေခြင်း ဖြစ်သည်။ သို့သော်လည်း ပုံမှန်ဘဝသဖွယ် စိတ်အေးရတော့မည်ဟု သူတို့မျှော်လင့်ထားသည့် အခြေအနေအားလုံး တမနက်ခင်းတွင် ပြိုကျ ပျက်စီးခဲ့ရသည်။ ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ် နယ်ခြားစောင့်တပ် (BDR) မှ စစ်သားများ ရောက်ရှိလာပြီး နံနက်ခင်းတခုတွင် သူတို့၏ ဒုက္ခသည်ရွာ ကလေးကို ဝင်ရောက်ဖျက်ဆီးကြသည်။ ခိုလှုံနေကြသည့် ရိုဟင်ဂျာဒုက္ခသည်ရွာသား အများအပြား ကို ဖမ်းဆီးခဲ့ပြီး နယ်စပ်သို့ ပြန်လည်နှင်ထုတ်ခဲ့သည်။

သူက ပြောရာတွင် လမ်းခရီးတလျှောက် သူ့ယောက်ျားကို စစ်သားများက အပြင်းအထန်ရိုက်နှက်လာခဲ့ကြသလို၊ သူ့ကို လည်း အတင်းတွန်းထိုးခေါ်ဆောင်လာခဲ့သည်ဟု ဆိုသည်။ သူ့လက်ထဲက တပတ်မျှသာရှိသေးသော ကလေးငယ်ကို လည်း မငဲ့ညှာကြပါ။ မြန်မာနယ်စပ်နှင့် ကပ်နေသည့် နယ်စပ်တောင်ထိပ်သို့ ရောက်သည့်အခါ စစ်သားများက သူတို့ ထွက်ပြေးလာခဲ့ကြသည့် မြန်မာနိုင်ငံထဲသို့ အတင်းအကျပ် မောင်းနှင်တွန်းထုတ်ခဲ့ကြသည်။

ဤသို့ ရုန်းရင်းဆန်ခတ် အခြေအနေကြားတွင် သူ၏ယောက်ျားနှင့် လူချင်းကွဲခဲ့ရသည်။ နောက်ပိုင်းတွင်တော့ သူ့ ယောက်ျားကို ရခိုင်ပြည်နယ်အတွင်း လှုပ်ရှားနေသော မြန်မာစစ်အစိုးရ၏ နယ်စပ်ဒေသ လုံခြုံရေးနှင့် ကွပ်ကဲရေး(နစက) အဖွဲ့က ဖမ်းဆီးသွားသည်ဟု သတင်းကြားရသည်။ သူနှင့် တခြားအမျိုးသမီးတချို့တို့က လှေငှားကာ ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်နိုင်ငံ အတွင်းသို့ ပြန်လည် ထွက်ပြေးလာခဲ့ကြသည်။ သူတို့ ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်နိုင်ငံသို့ ပြန်ခြေချမိတော့ သူ့ရင်သွေးလည်း လမ်းခရီး၌ သေဆုံးနေခဲ့ပြီဆိုသည်ကို သိလိုက်ရသည်။

အလားတူ ကြေကွဲဖွယ် ဖြစ်ရပ်များက အမြောက်အများ ရှိနေကြသည်။ ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ် ရိုင်ဖယ် သေနတ်ကိုင်တပ်များနှင့် နယ်ခြားစောင့် အရန်ပြည်သူ့စစ်တပ်များ၏ ရက်စက်ကြမ်းကြုတ်မှုများကို ဒုက္ခသည်စခန်းတွင်း ရောက်လာသူမှန်သမျှ ခံစားကြရပြီး သိရှိနေကြပြီး ဖြစ်သည်။ ဟာဇိကွာ ကဲ့သို့ပင် အမျိုးသမီးအမြောက်အများမှာ သူတို့ လင်သားခင်ပွန်းများနှင့် ကွဲကွာခဲ့ကြရပြီး သူတို့၏ ကလေးများ ရှင်သန်အသက်ဆက်နိုင်ရေးအတွက် အစွမ်းကုန်ရှာဖွေ ကျွေးမွေးနေကြရသည်။

ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်အစိုးရနှင့် မြန်မာစစ်အစိုးရအကြား ပြီးခဲ့သည့် ဩဂုတ်လတွင် တင်းမာမှုများ ဖြစ်ပွားလာခဲ့ပြီးနောက် နယ်စပ် တွင် ခြံစည်းရိုး ကာရန်မှု၊ လူဖမ်းဆီးမှု နှင့် ရိုဟင်ဂျာဒုက္ခသည်များကို

ပြန်လည်နှင့်ထုတ်ပို့ဆောင်မှုများ သိသိသာသာ တိုးလာခဲ့သည်။

ရိုဟင်ဂျာ ဒုက္ခသည် အများစုနေထိုင်ရာဖြစ်သည့် ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်နိုင်ငံ တောင်ပိုင်းရှိ ကော့စ်ဘဏး (Cox's Bazar) ခရိုင် တွင် ဤသို့ ဖမ်းဆီးမှုများ တိုးများလာခြင်းနှင့် ပတ်သက်၍ ထင်ကြေးပေး ဝေဖန်ပြောဆိုမှု အမျိုးမျိုးရှိနေကြသည်။ ဤခရိုင်အတွင်းတွင် ကုလသမဂ္ဂ ဒုက္ခသည်အေဂျင်စီများက ထောက်ပံ့ထားသည့် တရားဝင်ရိုဟင်ဂျာ ဒုက္ခသည် စခန်းများ ရှိနေသလို၊ တရားမဝင် စခန်းများလည်း အများအပြား ရှိနေသည်။

သို့သော်လည်း အန်ဂျီအို လုပ်သားတဦးကမူ ထင်ရှားသည့် အချက်ကို ထောက်ပြသည်။

"အခု (မြန်မာအစိုးရဘက်က) နယ်စပ်မှာ ခြံစည်းရိုးကာတဲ့ရည်ရွယ်ချက်ကတော့ စစ်အစိုးရက သူတို့မသိဘဲ ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ် နယ်ခြားစောင့်တပ်တွေက ရိုဟင်ဂျာတွေကို မြန်မာပြည်ထဲပြန်မသွင်းစေနိုင်ဖို့ဘဲ။ သူတို့ ဂိတ်ကပဲ တဆင့် ဖြတ်ရမယ်လို့ လုပ်ချင်တာ ဖြစ်လိမ့်မယ်"ဟု သူက ရှင်းပြသည်။

"ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ် အစိုးရက ကြောက်တယ်။ ခြံစည်းရိုးကာလို့ မပြီးခင် အချိန်ရသမျှအတွင်း တတ်နိုင်သမျှ ရိုဟင်ဂျာ အရေ အတွက် များများပြန်ပို့နိုင်ဖို့ အချိန်လု လုပ်နေသလို ဖြစ်နေတယ်"ဟုလည်း သူက ဖြည့်စွက်၍ ရှင်းပြသည်။

ဤသို့ ဖမ်းဆီးပြန်ပို့ခံရမည့်အရေး ကြောက်ရွံ့ကြသောကြောင့် ရိုဟင်ဂျာ အများအပြားက တရားမဝင် ဒုက္ခသည်စခန်းများ ထဲ ပြေးဝင်ခိုလှုံလာကြသည်။ ဤစခန်းများသည် ကုလသမဂ္ဂက တရားဝင် အသိအမှတ်ပြုထားသည့် ဒုက္ခသည်စခန်းများ နှင့် ကွာခြားသည့်အချက်မှာ ရိက္ခာ ထောက်ပံ့မှု လုံးဝ မရရှိခြင်းပင် ဖြစ်သည်။ ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်အစိုးရက ၁၉၉၁ ခုနှစ် နောက် ပိုင်း ရောက်ရှိလာကြသည့် ရိုဟင်ဂျာလူမျိုးများကို ဒုက္ခသည်အဖြစ် တရားဝင် လက်ခံ အသိအမှတ်ပြုရန် ငြင်းဆန်နေပြီး ထိုသူ များကို တရားမဝင် ရွှေ့ပြောင်းအခြေချလာသူများဟုသာ သတ်မှတ်ထားသည်။ မည်သည့် စောင့်ရှောက်မှုကိုမျှလည်း မရရှိ ကြချေ။ မိမိဘာသာ အသက်မွေးနေကြရသည်။

နှင်ထုတ် တွန်းပို့နေသည့် နေရာများမှ ရိုဟင်ဂျာ ဒုက္ခသည်များ ပြန်လည်ပြေးဝင်ခိုလှုံမှု တိုးများလာခြင်းကြောင့် ဒုက္ခသည် များ စားရေရိက္ခာ ပိုမိုကျပ်တည်းလာကြပြီး ရိုသမျှ ရိက္ခာကို လများစွာဆန်၍ စားသုံးနေကြရသည်။ စခန်း တွင်း၌လည်း လူမှုပြဿနာများ ပိုမိုများပြားလာစေသည်။

ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ် အစိုးရက အသိအမှတ်မပြုသည့်အတွက်ကြောင့် အစိုးရမဟုတ်သည့် အဖွဲ့အစည်း (အန်ဂျီအို) များကလည်း ဒုက္ခသည်များထံ ရိက္ခာ ထောက်ပံ့ပေးနိုင်ခြင်း မရှိကြပါ။ သို့အတွက်ကြောင့် အနီးအနား ဒေသတိုက်တွင် အလုပ်အကိုင် ရှာဖွေ စားသောက်နေကြရသည်။ သို့သော်လည်း များမကြာမီက အလုပ်သို့ အသွားအပြန် စစ်ဆေးရေးဂိတ်များတွင် ဖမ်း ဆီးခံရမှု ပိုမိုများပြားလာသလို၊ လူအများက စခန်းအပြင် ထွက်ရမည်ကို ကြောက်ရွံ့စိုးရိမ်နေကြသည်။

ကုတုပလောင်းစခန်းကို ဦးဆောင်နေသည့် ရိုဟင်ဂျာခေါင်းဆောင်တဦး ဖြစ်သူ ဇော်ပီးက ဧရာဝတီသို့ ပြောပြရာတွင် ပြီးခဲ့ သည့်လက ရိုဟင်ဂျာဒုက္ခသည် ၅၀၀ ကျော် ဖမ်းဆီးခံခဲ့ရပြီး ယခုလတွင်လည်း အနည်းဆုံး ၁၀၀ ခန့် ဖမ်းဆီးခံခဲ့ရ သည်ဟု ဆိုသည်။

"အဲသလို ဖမ်းနေတာကြောင့် စခန်းတွင်း အခြေအနေက အင်မတန်ဆိုးရွားနေတယ်။ လူတွေကလည်း အပြင်ထွက်ပြီး ရိက္ခာ ရှာဖို့ ကြောက်လန့်နေကြတယ်။ ရိက္ခာပြတ်လပ်မှုတွေက စိုးရိမ်စရာ အခြေအနေ

ဖြစ်နေပြီ" ဟု သူက ဖြစ် ကတတ်ဆန်း ဆောက်ထားသည့် ရွံ့မြေအိမ်စုများကို ဆီးမိုးမြင်နေရသည့် တောင်ပူစာတခုပေါ်တွင် ရပ်နေရင်း ရှင်းပြ သည်။

"အစိုးရက အန်ဂျီအိုတွေလာပြီး အစားအသောက်ပေးဖို့လည်း ခွင့်မပြုဘူး။ ကျနော်တို့ အစားအသောက်ရှာဖို့ အလုပ်လုပ် ခွင့်လည်း မပြုဘူး။ အခုတော့ ငတ်နေကြပြီ။ အခုနေ့လယ် ၁ နာရီရှိနေပြီ။ စခန်းထဲက လူအတော်များများ ဘာမှမစားကြရ သေးဘူး။ အခြေအနေကတော့ အဲသည်လိုပဲ၊ ဒီလိုဆိုရင် လူတွေသေကုန်ကြတော့မှာပဲ"ဟု ဇော်ပီးက ဆက်ပြောသည်။

ဝမ်းရေးပြသနာ ရှိလာသောကြောင့်လည်း အချို့သော ယောက်ျားသားများက အလုပ်သို့ ခရီးဝေးသည့် လမ်းမှ လမ်း လျှောက်သွားကြရပြီး၊ ဖမ်းဆီး မခံရစေရန်အတွက် ညအချိန်ကျမှ တိတ်တဆိတ် လမ်းလျှောက်ပြန်လာကြသည်။ ဇော်ပီး၏ အဆိုအရ တချို့ဒေသခံ ရွာသားများက ဒုက္ခသည်များ ညအပြန်လမ်းကို သိရှိလာကြပြီး လမ်းတွင် လုယက်မှုများလည်း ရှိလာသည်ဟု ဆိုသည်။

"သိပ်မကြာခင်မှာအစားအသောက်ရှာဖို့တောင် လမ်းရှိတော့မှာ မဟုတ်ပါဘူး"ဟု ဇော်ပီးက ပြောဆိုသည်။

ဆောင်းဥတု ရောက်ခါနီးလာသည့် အခြေအနေတွင် ဒုက္ခသည်များက ပို၍ စိုးရိမ်လာကြသည်။ ရှည်လျားအေးခဲနေသည့် ဆောင်းဥများကို သူတို့ ဖြတ်ကြရတော့မည်။

"ကျမတို့တော့ ဆောင်းရာသီမှာ ဘယ်လို အသက်ဆက်ရှင်နိုင်ကြမယ်ဆိုတာ မသိတော့ပါဘူး။ ကျမယောက်ျားလည်း ရှိနေတာ မဟုတ်ဘူး"ဟု အမျိုးသမီးတဦးက ငိုရိုက်သံတဝက်ဖြင့် ပြောသည်။ သူက မျက်ရည်များကျနေရင်း မြေစိုက်တဲ၏ ထောင့်တွင် ခွေ၍ လဲကျသွားသည်။

ဤမနက် စောစောပိုင်းကပင် ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ် နယ်ခြားစောင့်တပ်ဖွဲ့များက သူ့ယောက်ျားအပါအဝင် ရိုဟင်ဂျာယောက်ျား ၁၁ ဦးကို စစ်ဆေးရေးဂိတ်တခုတွင် ကားရပ်တန့်စစ်ဆေးပြီး ဖမ်းဆီးသွားခဲ့သည်။ သူတို့ကို ရဲကားပေါ်တင်ခေါ်ပြီး ဘယ်ဆီ ဘယ်ဝယ်မသိ မောင်းထွက် သွားခဲ့သည်။

မြန်မာနိုင်ငံဘက်သို့ ပြန်လည် နှင်ထုတ်တွန်းပို့ခံရမည့်သူများအတွက် မည်သို့ ကံကြမ္မာတွေ့ကြုံရခြင်းမည်ဆိုသည့် သတင်း ဖြစ်ရပ်အများကလည်း သက်သေရှိနေကြသည်။ ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ် နယ်ခြားစောင့်တပ်က စစ်အစိုးရ၏ နစက တပ်ဖွဲ့ထံသို့ တိုက်ရိုက်လွှဲပြောင်း ပေးအပ်ခြင်း မဟုတ်သော်လည်း နှင်ထုတ်ခံရသူ အများအပြားမှာ ကင်းလှည့် တပ်ဖွဲ့များ၏ ဖမ်းဆီးခံကြရသလို၊ မြန်မာဘက် စခန်းများတွင် ထိန်းသိမ်းချုပ်နှောင်ထားခြင်း ခံကြရသည်။

ဒုက္ခသည်စခန်းအတွင်းရှိ ဖြစ်သလို ဆောက်ထားသော လက်ဖက်ရည်ဆိုင်တခုတွင် ထိုင်နေသည့် ယောက်ျားတဦးက ပြန် လည် ပြောပြရာတွင် သူ့ကို ဘင်္ဂလား နယ်ခြားစောင့်တပ်ဖွဲ့များက နှင်ထုတ်ခဲ့ပြီးနောက်ပိုင်း မြန်မာမြေပေါ်အရောက် နစက တပ်ဖွဲ့များ၏ ဖမ်းဆီးခံခဲ့ရပုံကို ပြောပြသည်။ သူ့ကို ဘင်္ဂလား နယ်ခြားစောင့်တပ်များက ပြင်းထန်စွာ ရိုက်နှက်ခဲ့ကြသလို၊ နစက တပ်များနှင့် တွေ့တော့လည်း ထပ်မံရိုက်နှက်ခံရပြန်သည်။ ရိုဟင်ဂျာ ဒုက္ခသည်များ ခိုး၍ နယ်စပ် ကူးမပြေးနိုင် စေရန်နှင့် ပြန်၍ ဝင်မလာစေရန် ကာရန်ထားသည့် ခြံစည်းရိုးကိုလည်း ပြင်ဆင်ပေးရန် အတင်းအကျပ် ခိုင်းစေခံခဲ့ရသည် ဟု ပြောပြသည်။

တချို့နှင်ထုတ်ခံကြရသူများက ကြံဖန်၍ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်နိုင်ငံဘက် ကိုယ်လွတ်ပြန်ပြေးလာနိုင်ခဲ့ကြသည်။ သူတို့ကို ရက်စက် ကြမ်းကြုတ်စွာ ပြုမူခံရပုံများကို ပြန်လည် ပြောပြကြသောကြောင့်လည်း လူအများကို ပို၍

စိုးရိမ်ထိတ်လန့်လာစေသည်။ ထို့ကြောင့် မိသားစုအတွက် အဓိက ဝင်ငွေရှာနေကြသည့် ယောက်ျားသားများလည်း စခန်းပြင်ပထွက်ရန် မစွန့်စား ရဲ ဖြစ်လာကြသလို၊ လူသူ ပြည့်သိပ်နေသည့် စခန်းများအတွင်း စားရေရိက္ခာ ပို၍ ကျပ်တည်းလာခဲ့သည်။

"အထောက်အပံ့ နည်းနည်းပဲ ရတဲ့ကြားကနေ ကုတုပလောင်းစခန်းမှာ လူဦးရေက တိုးလာနေတယ်။ ခုဆိုရင် ဒုက္ခသည် ၂၄,၀၀၀ ကျော် ရှိနေပြီ"ဟု နယ်စည်းမခြား ဆရာဝန်များအဖွဲ့ (MSF) ၏ တာဝန်ခံဒါရိုက်တာ ပေါလ် ခရစ်ချယ်လီ (Paul Critchely) က ရှင်းပြသည်။

ရိက္ခာကျပ်တည်းလာသည့်အတွက် အခြားစိုးရိမ်ဖွယ် အခြေအနေတစ်ခုမှာ ကလေးများကို မိသားစုနှင့် ဝေးရာစေလွှတ်၍ အလုပ်လုပ်ရန် ခိုင်းစေလာကြခြင်း ဖြစ်သည်။ ရိုဟင်ဂျာမိသားစု အများအပြားက ကလေးများကိုလည်း မကျွေးမွေးနိုင်၊ သူတို့ကိုယ်တိုင်လည်း ငတ်မွတ်လာကြသည့် အခြေအနေတွင် 'ကမ္ဘာမီးလောင် သားကောင်ချင်း' ဆိုသကဲ့သို့ ကလေး များကို အိမ် ဖော်အဖြစ်ခိုင်းစေရန် ဒေသခံ ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်များထံ ထည့်လိုက်ကြရသည်။ ကလေးများအတွက် ပြန်ရ လာသည့် ရိက္ခာ နည်းနည်း၊ လစာနည်းနည်းနှင့် ကျေနပ်လိုက်ကြရသည်။

အလားတူ ကလေးများအား ခိုင်းစေရန် ဆုံးဖြတ်ချက်ချထားပြီး ဖြစ်သူ မိခင်တဦးကလည်း သူ့သမီးငယ် ၂ ဦးကို ငှားရမ်းလို သည့် မိသားစုတစ်ခု ကော်ဘင်ဘေးတွင် သူတွေ့ထားကြောင်း ပြောပြသည်။ ကလေးများက အသက် ၅ နှစ်နှင့် ၉ နှစ်အရွယ် မျှသာ ရှိသေးပြီး အိမ်ဖော်လုပ်ခအဖြစ် တလလျှင် ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်ငွေ တာကာ ၂၀၀ ခန့် (အမေရိကန်ဒေါ်လာ ၃ ဒေါ်လာ မျှ) သာ ရရှိကြမည် ဖြစ်သည်။

"ကျမ တကယ်တော့ သူတို့ကို ဘယ်ခွဲချင်ပါ့မလဲ"ဟု သူက တိုးတိတ်ဖျော့တော့စွာ ရှင်းပြသည်။ အမှိုက်အိတ် ပလတ် စတစ် စ ကို အမိုးသဖွယ် လုပ်ထားရသည့် တဲအတွင်း နေရိပ်ခိုနေရင်း သူဆက်ပြောပြသည်။ "ဒါပေမယ့် ကျမတို့မှာ ရွေးချယ်စရာ မရှိဘူး။ ကျမယောက်ျားလည်း ပျောက်နေပြီ။ သူတို့ကို ကျွေးမွေးဖို့လည်း ကျမ မရှာဖွေနိုင်တော့ဘူး။ ကျမ ရင်ထဲမှာတော့ ကြေကွဲနေတာပေါ့။ ဒါပေမယ့်လည်း ကျမသူတို့ကို ပြောနေရတာက တနေ့နေ့တော့ အဆင်ပြေသွားပါလိမ့်မယ်။ ကျမတို့ အိမ်ပြန်လို့ ရပါလိမ့်မယ်လို့ ပြောနေရတယ်"ဟု သူက ဆိုသည်။

ကုတုပလောင်းစခန်းမှ ကားမောင်းသွားလျှင် ၂ နာရီ အကွာအဝေးတွင်ရှိသည့် လဲဒါး (Leda) တရားဝင်ဒုက္ခသည်စခန်း တွင်လည်း ဒုက္ခသည်များက အလားတူ ရှေ့လာမည့်လများအတွက် စိုးရိမ်ပူပန်နေကြသည်။ ခရီးသွားလာခွင့် ပိုမိုတင်းကျပ် လာ သလို၊ ဘင်္ဂလား နယ်ခြားစောင့်တပ်က အဖမ်းအဆီးများလည်း ပို၍စိပ်လာသည်။

ဤတရားဝင်စခန်းတွင် အခြေခံ အဆောက်အအုံများက နည်းနည်းတော့ ပိုသာသည်ဟု ဆိုနိုင်သည်။ အင်္ဂလန်နိုင်ငံ အခြေစိုက် အစ္စလာမ် ကယ်ဆယ်ရေးအဖွဲ့ (Islamic Relief) က များစွာ ကူညီပေးထားသည်။ ယခင်က စခန်းရှိ ဒုက္ခသည်များကို လမ်းနှင့် ၁၀ မိနစ်အကွာ နတ်မြစ်(Naf river) ဘေးတွင် ကနဦး စခန်းချထားပေးခဲ့သည်။ ရေကြီးမှုဒဏ် ခံစားရဖွယ်ရှိနေ သောကြောင့် စခန်းအခြေအနေက ဆိုးရွားလွန်းလှသည်။ နောက်ဆုံး နယ်စည်းမခြား ဆရာဝန်များအဖွဲ့ (MSF) က အကြောက်အကန် တိုက်တွန်း၍သာ ပို၍ ကုန်းမြင့်ရာ နေရာသစ်သို့ ရွှေ့ပြောင်းခဲ့ကြခြင်း ဖြစ်သည်။ အစိုးရခွင့်ပြုချက်ရ ထားသောကြောင့် ၎င်းဒုက္ခသည်များက ရေရှည်ခံမည့် အဆောက်အအုံများ ဆောက်လုပ်နေထိုင်နိုင်ကြသည်။

သို့သော်လည်း မြစ်ဘေးနားတွင် ရှိနေသောကြောင့် သူတို့အတွက် ရှာဖွေစားသောက်ရန် များစွာ

အခွင့်အလမ်းသာစေ သည်ဟု ဆိုသည်။ မကြာသေးမီကာလ ခရီးသွားလာခွင့်များ မတင်းကျပ်မီအထိ သူတို့အဖို့ ပြဿနာမပေါ်ခဲ့ကြပေ။ ယခု တော့ ရိက္ခာ ရှာဖွေစားသောက်ရန် ပို၍ ခက်ခဲလာပြီဟု ဆိုကြသည်။

"ဒီနေရာမှာတော့ ခိုလှုံစရာ အမိုးအကာ ကောင်းကောင်း ရှိတာပေါ့။ ဒါပေမယ့် အပြင်ထွက်ပြီး ရိက္ခာရှာဖွေက သိပ်ခက် တယ်"ဟု လဲဒါး (Leda) စခန်းတွင် အင်္ဂလိပ်စာ သင်နေသည့် ဆရာတဦးက ပြောသည်။

"အရင်တုန်းက မြန်မာပြည်မှာနေတဲ့ဘဝနဲ့ အခုနေရာ အဓိက ကွာခြားချက်က အရင်က ကျနော်တို့ လွတ်လွတ်လပ်လပ် သွားလို့ရတယ်။ ဒါပေမယ့် အခုတော့ မြန်မာပြည်မှာလိုပဲ ခရီးသွားလာရတာ အခက်အခဲ အကန့်အသတ်တွေ ကြုံနေရပြီ" ဟု သူက ပြောပြသည်။

ဒုက္ခသည်များအဖို့ ကံဆိုးမသွားရာ မိုးလိုက်လို့ ရွာသည့် အခြေအနေလည်း ကြုံရပြန်သည်။ စခန်းတွင်း ဆေးကုခန်းဖွင့် လှစ် ကူညီပေးထားသည့် အစွလမ် ကယ်ဆယ်ရေးအဖွဲ့၏ အဆိုအရ ငှက်ဖျားရောဂါ ကူးစက်မှုများ အကြီးအကျယ်ရှိနေ သည်ဟု ဆိုသည်။ ပြီးခဲ့သည့်လက လူ (၄၀၄) ဦး ငှက်ဖျားရောဂါ ကူးစက်ခံစားခဲ့ရပြီး ယခုနှစ်ဝင်ဘာလအတွင်း လူ (၃၀) ကျော်တိုးလာခဲ့သည်။ လူအများက ရိက္ခာအာဟာရ ချို့တဲ့၍ ချိန့်အားပျော့နေပြီး အသက်သေဆုံးစေနိုင်သည့် အန္တရာယ် ငှက်ဖျားရောဂါမျိုး ဖြစ်ပွားနေသည့် ဝန်းကျင်အနေအထားမှာ အထူးစိုးရိမ်ဖွယ်ပင် ဖြစ်တော့သည်။

ဖိုင်ဆယ် အစွလမ် (Faisal Islam) က အခန်း ၂ ခုပါတ်အတွင်း သူ၏ဇနီး၊ ကလေး ၃ ယောက်နှင့် ထိုင်နေရင်း ငှက် ဖျား တက်၍ တုန်နေသည်။ သူက ပြောပြရာတွင် ယခင်က သူတို့မိသားစုအတွက် အဓိကဝင်ငွေမှာ ငါးရှာဖွေ ဖမ်းဆီးပြီး အနီးရှိ ခရီးသွားတိုးရစ်များ ကျက်စားရာ စိန့် မာတင် (St. Martins) ကျွန်းတွင် သွားရောက်ရောင်းချ၍ ရှာဖွေနိုင်ခဲ့ကြောင်း၊ ယခု တော့ နယ်ခြားစောင့်တပ်များ၏ သင်္ဘောများက သူတို့ကို တွေ့ရှိပြီးနောက် မသွားနိုင်တော့ပြီ ဖြစ်ကြောင်း ပြောသည်။ အကယ်၍ ရေလမ်းတွင် တွေ့ရှိပါက ဖမ်းဆီးပြီး မြန်မာနိုင်ငံသို့ ပြန်ပို့မည်ဟု သတိပေးထား ကြောင်းလည်း ပြောပြသည်။

"အခု ဖျားနေတော့ ကျနော်လည်း အလုပ် မလုပ်နိုင်တော့ဘူး။ မိသားစုကိုလည်း ရှာမကျွေးနိုင်တော့ဘူး"ဟု သူက ပြော သည်။

"နေ့လယ်စာအတွက်တော့ ထမင်းနဲ့ သကြားပဲ ရှိတယ်။ ကျန်တာ ဘာမှ မရှိတော့ဘူး။ ညစာတောင် ဘာစားရမှန်း မသိ ဘူး။ ကျနော် ပြန်ပြီးနေကောင်းလာရင်တောင် ဘာလုပ်စားရမယ် မသိဘူး။ ငါးများတဲ့နေရာလည်း ကျနော် ပြန်မသွားရ တော့ဘူး"ဟုလည်း သူက ဆိုသည်။

ရိုဟင်ဂျာ ဒုက္ခသည်များ၏ အခြေအနေမှာ ပိုမိုဆိုးရွားလာနေပြီး ကော့စ်ဘဏားရှိ အန်ဂျီအိုလုပ်သားများကလည်း စားရေ ရိက္ခာ ပြတ်လပ်မည့်ဘေး ကြုံရနိုင်သည်ကို စိုးရိမ်ပူပန်နေကြသည်။ ကုလသမဂ္ဂ ဒုက္ခသည်များဆိုင်ရာ မဟာမင်းကြီးရုံး (UNHCR) က ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ် အစိုးရနှင့် ပြောဆိုဆွေးနွေးမှုများ ပြုနေပြီး၊ တရားမဝင် ဒုက္ခသည်များ၏ အခြေအနေ တိုး တက်လာစေရန် ကြိုးပမ်းနေသည်။ သို့သော်လည်း လူအများက အပြောင်းအလဲများ ဖြစ်လာနိုင်ဖွယ် မရှိဟု အဆိုးမြင်နေ ကြသည်။

ကြီးမားသည့်ပြဿနာများ ကြုံတွေ့ခဲ့ကြရသလို၊ ဒုက္ခသည် လူဦးရေလည်းတိုးများလာနေသည်။ ထို့အပြင် ဒေသခံဘင်္ဂလား ဒေ့ရှ် လူထုနှင့် ရိုဟင်ဂျာ ဒုက္ခသည်များအကြား တင်းမာမှုများလည်း ရှိလာပြန်ရာ

ရိုဟင်ဂျာဒုက္ခသည်များကို တိုး၍ လက်ခံ ရေးကိစ္စမှာ အတော် မျှော်လင့်ချက် နည်းလှသည်။ မူလကတည်းကမှ သယံဇာတ အရင်းအမြစ် ရှားပါးနေပြီဖြစ်သော ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်နိုင်ငံအတွင်းသို့ နောက်ထပ်လူများ ထပ်မံခိုလှုံလာမည့် ကိစ္စကိုလည်း ပူပန်နေကြသည်။ ရိုက္ခာ ထောက်ပံ့မှု လည်းမရ၊ တရားဝင် အသိအမှတ်ပြုမှုလည်း မခံရဆိုလျှင် ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်နိုင်ငံတွင် တရားမဝင် ခိုလှုံနေကြသည့် ရိုဟင်ဂျာ ဒုက္ခသည်များအဖို့ လာမည့်လအနည်းငယ်အတွင်း၌ပင် ရှင်သန်ရပ်တည်နိုင်ရေးအတွက် အကြီးအကျယ် စိုးရိမ်ဖွယ် ဖြစ်နေ ရတော့သည်။ အသက်ရှင်သန်မှုအတွက်ပင် ခြိမ်းခြောက်မှုကြီး ကြုံနေကြရပြီ ဖြစ်သည်။

အန်ဂျီအို လုပ်သားတစ်ဦးက "အခုအချိန်မှာ ဒုက္ခသည်တွေ တရားဝင် လုပ်နိုင်တာ တခုပဲ ရှိတော့တယ်။ အဲဒါကတော့ အငတ်အပြတ် ခံနေလိုက်ရုံပါပဲ"ဟု ပြောဆိုလိုက်ပါသည်။

ALEX ELLGEE ရေးသားသည့် The Vise Tightens on Rohingya in Bangladesh ကို ဆီလျော်အောင် ပြန်ဆိုဖော်ပြပါ သည်။

http://www.irrawaddy.org/bur/index.php?option=com_content&view=article&id=2205:2009-11-28-08-05-26&catid=2:articles&Itemid=30
